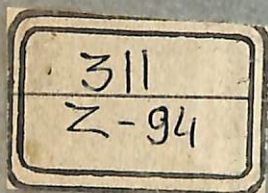

13577

Ի ՊԵՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՆԵՐՈՒՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՐԱ ՀԱՆԳ

ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԳՆԵՐՈՒՄ
ՍԿԶԲԵՆԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱԹՈՒՄԸ
ՏԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽՍՀ ԺՈՂՏՆՏՀԱՇՎԱՌՔ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1940

25 SEP 2006

ԽՈՀՄ-Ի ՊԵՏԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Апр.
3-4392a

311
2-94

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

ԽՈՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐՈՒՄ
ՍԿԲՋՆԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ
ՏԱՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Инв. № 15933

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Խ Ո Ջ

ԺՈՂՏՆՏՆԱԿԱՆՔ

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

1940

8 Ա Ն Կ

— ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական տնտեսության հաշվառման կենտրոնական վարչության 13 /10-1939 թ. № 10-802 հրամանը:—

— ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի 26/ 1-1934 թվի վերջումը գյուղական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման մասին:

— Գյուղական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման ձեռնարկի ցուցակը:

— Հաշվառման օրոտեմը գյուղխորհուրդներում և տնտեսությունների հաշվառումը:

— Տնտեսությունների հաշվառման խառնաթղթերը:

— Կոլտնտեսության հիմնական արտադրական ցուցանիշների հաշվառման մասյան ձեռնարկ № 1:

— Գյուղխորհուրդներում հաշվի առնվող տնտեսությունները:

— Տնտեսությունների դրքերում անձնական հաշիվները բաց անելու կարգը:

— Տնտեսությունների ձեռնարկ № 2, 3 դրքերի և ձեռնարկ № 2 ցուցակի լրացումը:

— Ժամանակավորապես տպրող բնակչության հաշվառումը:

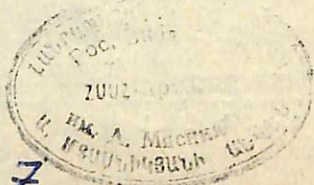
— Բնակչության բնական շարժման հաշվառումը:

— Գյուղատնտեսության հաշվառումը:

— Բնակչության աշխատանքային կարգավիճակի անց կացությունը ճանապարհային շինարարության հաշվառումը:

— Կադմակերպչական-մասնագիտական աշխատանք:

— Նոտարական դրքի վարման կանոնները:

290-87

Հ Ր Ա Մ Ա Ն

ԽՍՀՄ Պետականի ժողովրդական տնտեսության հաշվառման
կենտրոնական վ ա Ր Հ Ո Ւ Թ Յ ա ն

№ 10-802

ՔԱՂ. ՄՈՍԿՎԱ 13-Ը ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 1939 ԹԻՎ.—

Գյուղական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման ձևերը
Հաստատելու մասին:

I. ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի 26/ 1-1934 թ. վորոշման հիման վրա
Հաստատել գյուղական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման
Հետևյալ ձևերը՝

1 / 2-իվ № 1- Կոլտնտեսության հիմնական արտադրական
ցուցանիշների հաշվառման մասյան 1940 / 42 թ. թ. համար:

2 / Կոլտնտեսականների տնտեսությունների հիմնական ար-
տադրական ցուցանիշների տնտեսական դիրք 1940 / 42 թ. թ.
համար:

ՄԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Հեռավոր հյուսիսի տնտեսությունների
հաշվառման համար ընդհանուր տիպի տնտեսությունների
դրքի փոխարեն հաստատել հատուկ դիրք— ձևի № 2:

3 / 2-իվ № 3 մենատնտեսների տնտեսությունների հիմնա-
կան արտադրական ցուցանիշների տնտեսական դիրք:

4 / 2-իվ № 4—գյուղխորհրդի կողմից միավորվող տըն-
տեսությունների ցուցակ:

5 / 4 ա գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա ժամանակավո-
րապես բնակվող անձանց ցուցակ:

II. Միութենական հանրապետությունների ԺՏՀՎ-ները
տնտեսությունների դրքեր ձևի № 2, 3 և կոլտնտեսության մա-
սյան ձևի № 1-ը պատրաստելիս պետք է ապահովեն ջրովի և
անջրտի հողերի ու ցանքերի, տեղական կուլտուրաների և ա-
նասունների տեղական տեսակների, հաշվառումը, չեղամասպա-

հաշվառման հաշվառումը, ձկնորսական կոլտնտեսությունների հա-
մար՝ ձկնորսարանների հաշվառումը, մասսայական անտառա-
մթերումների շրջանների կոլտնտեսությունների համար՝ ան-
տառամթերումների հաշվառումն ըստ պայմանագրերի և կոլ-
տնտեսության սեփական կարիքների համար «ըստ պլանի և
փաստացի»:

III. Թողնել նայել 1940 թվի համար Զադսի, գյուղա-
տնտեսության, ֆինասական գործունեության, աշխատանկցու-
թյամբ կատարվող ճանապարհային շինարարության, գյուղա-
կան խորհրդի կազմակերպչական և նոտարական աշխատանքի
հաշվառման հաշվային փաստաթղթերի գոյություն ունեցող
ձևերը, բացի ձևի № 33-ա-ից՝ «ինքնահարկման ներդրավող
տնտեսությունների ցուցակ», վորի մեջ նախատեսել, բացի
պարտագրման հաշվառումից, նաև ինքնահարկման մուծման
հաշվառումը:

ԽՍՀՄ ՊԵՏՊԼԱՆԻ

ԺՏՀՎ-ի ՊԵՏԻ ՏԵՂԱԿԱԼ —ՇԻՐԻՆՍԿԻՅ

Վ Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ

ԽՍՀ Միութենական ժողովրդական Կոմիսարների խորհրդի,
Պյաղական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման մասին:

Գյուղական խորհուրդներում տարվող սկզբնական հաշվա-
ռումը կարգավորելու և պարզեցնելու նպատակով, ԽՍՀ Միու-
թյան ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը վորոշում է՝

1 / Հաստատել գյուղական խորհուրդների հաշվառման ձև-
քերի ու սկզբնական փաստաթղթերի ցուցակը 1934 թվի հա-
մար:

2 / Սույն վորոշմամբ հաստատված ցուցակում գյուղական
խորհուրդների սկզբնական հաշվառման նշված յուրաքանչյուր
ձևվր պետք է հաստատված և ստորագրված լինի ԽՍՀ Պե-
տականի ժողովրդական տնտեսության հաշվառման կենտրոնական
վարչության /ԺՏՀՎ-ի/ պետի կողմից, առանց վորի ստորա-
գրության նա համարվում է անորինական:

3 / Պարտավորեցնել միութենական և ավտոնոմ հանրապե-
տությունների ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդներին,
քերկրային և մարդային գործադիր կոմիտեներին, սույն վո-
րոշմամբ սահմանված սկզբնական հաշվառման ձևերը, բացի

պետական պարտավորութիւնները կատարման հաշվառման տնտեսութիւնները դրժեց, դործածութեան մեջ դնել վոչ ուշ քան 1934 թ. ապրիլի 1-ը:

Պետական պարտավորութիւնները կատարման հաշվառման տնտեսութիւնները դրժեց դործածութեան մեջ դնել վոչ ուշ քան 1934 թ. հուլիսի 1-ը: / Ուկրաինական ԽՍՀ-ում պետական պարտավորութիւնները կատարման հաշվառման դրժեց կարող է դործածութեան մեջ գրվել ապրիլի 1-ից:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Թյուրաբերել միութենական և ավտոնոմ հանրապետութիւնների ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդներին, յերկրային և մարդային գործադիր կոմիտեներին՝ մինչև հաշվառման նոր ձևերն ու դրժերն ստանալը, դյուլխուրհուրդներում սկզբնական հաշվառում տանել այն ձևերով, վորոնք մտցվել են առանձին ժողովրդական կոմիտարիատները և կենտրոնական դերատեսչութիւնների կողմից և հաստատվել են ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական տնտեսութեան հաշվառման կենտրոնական վարչութեան կողմից:

4 / Սահմանել, վոր դյուլական խորհուրդների հաշվառման ձևերը և սկզբնական փաստաթղթերը ցուցակը / կեա 1-ին / չի կարող փոխախել առանց ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի թույլտուութեան:

ԾԱՆՈԹՈՒԹՅՈՒՆ.— Իրավունք վերապահել ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական տնտեսութեան հաշվառման կենտրոնական վարչութեան / ԺՏՀԿԿ-ի / պետին առանձին հանրապետութիւնները, յերկրների ու մարդերի, աեղական առանձնահատկութիւններից յենելով, դյուլական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման ձևերում մացնելու պարզեցումներ և ճշտումներ առանց ընդարձակելու հաշվառման ձևերի ցանկը:

5 / Պարտավորեցնել ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական տնտեսութեան հաշվառման կենտրոնական վարչութեանը՝ չահագորդված ժողովրդական կոմիտարիատների մասնակցութեամբ մեկ ամսվա ընթացքում հրատարակելու հրահանգ դյուլական խորհուրդներում տարվելիք սկզբնական հաշվառման մասին առյն վորոշման հիման վրա հաստատված սկզբնական հաշվառման ձևերին համապատասխան:

6. Սույն վորոշման հիման վրա հաստատված սկզբնական հաշվառման ձևերը հանդիսանում են դյուլական խորհուրդների պաշտոնական փաստաթղթեր և պետք է տարվեն ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական Տնտեսութեան հաշվառման կենտրոնական վարչութեան հրահանգներին խոտ համապատասխան:

Հաշվառման այդ փաստաթղթերում չի թույլատրվում վոչ մի ջնջում և ուղղում, առանց այդ մասին համապատասխան դրավոր նշում կատարելու:

Դյուլական խորհուրդների բոլոր հաշվային փաստաթղթերը պետք է պահվեն դրամական փաստաթղթերը և արժեքավոր թղթերը հեա համահավասար: Նրանց անվնասութիւնը, դրանցումները ժամանակին ու ճիշտ կերպով կատարելու սրատես խանաութիւնը դրվում է անձնապես դյուլական խորհուրդի քարտուղարի վրա, վորն այդ կանոնը խախտելու դեպքում յենթարկվում է քրեական պատասխանատուութեան:

7. Պարտավորեցնել զրջանային դործադիր կոմիտեներին և ժողովրդական տնտեսութեան հաշվառման զրջանային տեսուչներին պարբերաբար հրահանգավորել դյուլական խորհուրդները սկզբնական հաշվառման դրվածքի մասին և հետեվել նրա ճիշտ վարելուն:

Պարտավորութիւն դնել ժողովրդական տնտեսութեան հաշվառման տեսուչների վրա անմիջապես տեղեկացնել դատախազութեան մարմիններին հաշվառման դործում խանգարում կամ աղավաղում առաջացնող բոլոր նկատված ի չարը դործադրելու և անվութութեան դեպքերի մասին, վորոնք կարող են պատճառ հանդիսանալ հաշվառման դործի կազմավումման կամ աղավաղման, հանցավորներին պատասխանատուութեան յենթարկելու համար:

8. Պարտավորեցնել ԽՍՀ Միութեան մատակարարման, թեթեվ արդյունաբերութեան, հողագործութեան և ֆինանսների ժողովրդական կոմիտարիատներին, ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ին կից դյուլատնտեսական մթերքների մթերման կոմիտեյին և խճուղային ու դրոշտային ճանապարհների ու ավտոմոբիլային տրանսպորտի կենտրոնական վարչութեանը՝ ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական տնտեսութեան հաշվառման կենտրոնական վարչութեան հեա համահայեցնելով մեկ ամիս ժամանակամիջոցում վերանայել իրենց ստորին որդաններին հաշվառման կարգի մա-

սին տված հրահանգները, համապատասխանեցնելով նրանք սույն վորդամբ հաստատված դյուղական խորհուրդների հաշվառման ձևերին և կարգին:

9. Առաջարկել ԽՍՀՄ Պետական ժողովրդական տնտեսության հաշվառման կենտրոնական վարչությանը քսան որսաթամանակամիջոցում ուղարկել միութենական հանրապետությունների ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդներին, յերկրային և մարդային զործադիր կոմիտեներին դյուղական խորհուրդների սկզբնական հաշվառման ձևերի և դրքերի նմուշները:

10. Պարտավորեցնել միութենական և ավտոնոմ հանրապետությունների ժողովրդական կոմիտեներին խորհուրդներին, յերկրային և մարդային զործադիր կոմիտեներին՝

ա) Ապահովել սկզբնական հաշվառման բոլոր հաստատված ձևերին (դրքերի և բլանկների) բացի բ կետում նշվածներից, և հրահանգների տպագրումն ու մատակարարումը Գյուղխորհուրդներին, վուչ ուչ քան 1934 թ. 15/3-ի:

բ) Ապահովել պետական պարտավորությունների կատարման հաշվառման տնտեսության գրքի տպագրելն և ուղարկելը 1934 թ. հունիսի 1-ին:

ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԺԿԽ-Ի ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝ Վ. ԿՈՒՑՐԻՇԵՎ

ՄՈՍԿՎԱ, ԿՐԵՄԼ

26 ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1934 թ. № —105

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎԱԾ Ե «ԽՍՀՄ ԿԳԿ-Ի ՅԵՎ ՀԿԳԿ-Ի ԻԶՎԵՍՏՅԱ» № —23

28 Հունվարի 1934 թ.

ՑԱՆԿ

ԽՍՀ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐՈՒՄ 1940 թ. ՍԿԶՐԱԿԱՆ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՁԵՎԵՐԻ.

I ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ ՅԵՎ ԳՐԳԵՐԸ

ՊԵՏԱԿԱՆ
ԿԱԳԿ-Ի
ՁԵՎԵՐԸ

ՁԵՎԵՐԻ ԱՆՈՒՆՆԵՐԸ

1. 1. Կոլտնտեսության հիմնական արտադրական ցուցանիշների հաշվառման մատյան:
2. 2. Կոլտնտեսականների տնտեսությունների հիմնական արտադրական ցուցանիշների տնտեսությունների գիրք (այս ձևով տարվում է նաև մշտապես ապրող բանվորների և ծառայողների տնտեսությունների հաշվառումը), դյուղխորհրդի տերիտորիայի վրա մշտապես ապրող և շինություններ, տնատեղ և ցանք չունեցող բանվորների ու ծառայողների ընտանիքների հաշվառման համար ցուցակ ձևվ № 2-ի կցումով:
3. 3. Մենատնտեսների տնտեսությունների հիմնական արտադրական ցուցանիշների տնտեսությունների գիրք:
4. 4. Գյուղխորհրդի կողմից միավորվող տնտեսությունների ցուցակ:
5. 4. ա. Գյուղխորհրդի տերիտորիայի վրա ժամանակավորապես բնակվող անձանց ցուցակ:

II ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ

6. 5. Ակտ ծննդյան մասին
7. 6. Ակտ մահվան մասին
8. 7. Ակտ ամուսնության մասին:
9. 8. Ակտ ամուսնալուծության մասին:
10. 10 Հայտարարություն հայրությունը ճանաչելու մասին
11. 11 Վկայական ծննդյան մասին
12. 12 Վկայական մահվան մասին
13. 13 Վկայական ամուսնության մասին:
14. 14 Վկայական ամուսնալուծության մասին:

III ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ.—

15. 17-ա Յեզրափակիչ հաշվետվություն կոլտնտեսականների, մենատնտեսների, բանվորների և ծառայողների տնտեսություններում ընթացիկ տարվա իւրքի տակ կատարված ցանքի հանրագումարների մասին:
16. 18 Գյուղատնտեսական կաթսանիայի ընթացքի հաշվառման մատյան:
17. 19 Զիյերի անցագրերի գրանցման գիրք:

18 19-ա Կտրոնտեսային տնտեսությունների ցուցակ անտոնա-
պահություն զարգացման և հորթերի կոնտրակտացիայի
Պետական պլանի իջեցման մասին:

IV ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐԻ ՅԵՎ ՖԻՆԱՆՍԱՆՅՈՒԹԵՂԵՆՆԵՐԻ ՀԱՇ-
ՎԱՌՈՒՄ

- 19 20 Ինքնահարկման վճարման ծանուցադիր
20 22-ա Դրամական վոչ հարկային վճարումների անդրա-
դիր:
21 23 Ինքնահարկման դրամական մուտքերի որոշիր (ցու-
ցակ):
22 26 Դրամարկղային դիրք, վճարումների անդրադրային
դրքույկների հաշվառման տեղեկագրի հետ:
23 27-ա Գյուղական բյուջեյի յեկամունների տեղեկագիր:
24 27-բ Գյուղական բյուջեյի ծախսերի տեղեկագիր:
25 28 Զանազան գումարների և հաշվարկների տոհաշիվ ան-
ձանց դիրք:
26 30 Գույքացուցակ
27 30-ա Նյութեղենների հաշվառման դիրք:
28 31 Աշխատավարձի վճարման տեղեկագիր:
29 32 Ավանսային հաշվետվություն
30 33 Պետական բանկ փոխանցվող գումարներին ուղեկցող
տեղեկագիր:
31 33-ա. Ինքնահարկման յենթարկվող տնտեսությունների
ցուցակ:
32 34 Թուղաների վճարման տեղեկագիր:

V ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՈՒՆԵՑԱԾ
ԱՇԽՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ.—

- 33 46 Ծանապարհային շինարարության աշխատանքացու-
թյան ծանուցադիր:
34 47 Ծանապարհային շինարարության աշխատանքների գե-
կավարի տաբել

VI ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՁԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆԲ

- 35 50 Գյուղական խորհուրդների արձանագրության դիրք:

VII ԱՅԼ ՓԱՏԱԹՂԹԵՐ

- 36 57 Այլ անասունի տեղման մասին
37 60 Նոտարական գործողությունների դիրք:
38 — Տնտեսությունների այբբենական դիրք:

ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՍԻՍՏԵՄԸ ԴՅՈՒՂԵՆՈՐՀՈՒՐԴՈՒՄ ՅԵՎ
ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ.

Հաշվառման սխառմը գյուղխորհուրդում հանդում և հե-
տևյալ հիմնական հաշվածների՝ տնտեսությունների, բնակչու-
թյան չարժման, գյուղատնտեսության, ֆինանսական, ճանա-
պարհային շինարարության, կազմակերպչական-մասսայական
աշխատանքի և գյուղխորհրդի նոտարական աշխատանքի հաշ-
վառում:

ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի 1934 թվի հունվարի 26-ի № 05 վորոշմամբ
սահմանված հաշվառման և սկզբնական փաստաթղթերի սխառ-
մը պարտադիր և բոլոր գյուղխորհուրդների համար: Կառավա-
րության վորոշմամբ նախատեսված սկզբնական հաշվառման
բոլոր ձևերը գյուղխորհրդի պաշտոնական փաստաթղթեր են
հանդիսանում:

Հաշվառումը գյուղխորհուրդում պետք և տարվի ԽՍՀՄ
Պետականի Ժողովրդական տնտեսության հաշվառման կենտրո-
նական վարչության սույն հրահանգին ճիշտ համապատասխան
յեվ առանց ԺՏՀԿՎ-ի պետի հատուկ թույլտվության նրանից
չեղումներ կատարելը չի թույլատրվում:

Գյուղխորհուրդներին հաշվառման և փաստաթղթերի սահ-
մանված ձևերը փոխելու իրավունքը ԽՍՀՄ Ժողովրդականի կող-
մից տրված և միայն ԽՍՀՄ Պետականի Ժողովրդական տնտե-
սության հաշվառման կենտրոնական վարչության (ԺՏՀԿՎ-ի)
պետին:

Բոլոր առաջարկությունները հաշվառումը պարզեցնելու,
լավացնելու և ճշտելու մասին պետք և ուղղվեն Ժողովրդական
Տնտեսության Հաշվառման մարդային և հանրապետական վար-
չությունները, կամ անմիջականորեն ԽՍՀՄ Պետականի Ժողո-
վրդական տնտեսության հաշվառման կենտրոնական վարչու-
թյան (Մոսկվա Բ. Վուլգոմսկի Պետություն № — 2): Մինչև

ԺՏՀԿՎ-ի պետի թույլատրելը, այդ առաջարկները կիրառվել էին կարող:

Բոլոր գրանցումները գյուղխորհուրդների հաշվային ձևերի և փաստաթղթերի մեջ պետք է կատարվեն խնամքով, վոչ թի ջնջում և մաքրում այդ փաստաթղթերում չի թույլատրվում: Մեթե վորեւ գրանցում ճիշտ չի արված, ապա դրվածը գլծվում է թանաքով և դժվածի վերելը դրվում է պետքականը: Կատարված ուղղման մասին յուրաքանչյուր փաստաթղթի վրա է հաշվային ձևում արվում է հիշատակում, վորը վավերացվում է գյուղխորհրդի քարտուղարի ստորագրությամբ:

Կատարվող թղթային վորոշումը պարտադրեցնում է գյուղխորհուրդներին պահպանել բոլոր դրքերը և այլ հաշվային փաստաթղթերը դրամական փաստաթղթերին և արժեքավոր թղթերին հավասար:

ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի 1934 թվի 26-ին հունվարի № —105 վորոշմամբ, հաշվային փաստաթղթերի անվաստության, նրանց ժամանակին և ճիշտ վարելու պատասխանատվությունը դրված է անձամբ գյուղխորհրդի քարտուղարի վրա, վորը հաշվառման սահմանված կանոններ խախտելու, հաշվային փաստաթղթերը անխնամ պահելու և նրանց կորցնելու համար կրում է քրեական պատասխանատվություն:

ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի 1934 թվի հունվարի 26-ի № 105 վորոշմամբ, չրջանային դործադիր կոմիտեների և Ժողտնտհաշվառման չրջանային տեսուչների վրա պարտականություն է դրված պարբերաբար հրահանգավորել գյուղական խորհուրդները սկզբնական հաշվառման դրվածքի մասին և հետևել նրա ճիշտ վորելուն:

Համաձայն ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի 1934 թ. դեկտեմբերի 3-ի № 2663 վորոշման, սկզբնական հաշվառման դրքերի և ձևերի բլանկների պատրաստումն և նրանցով գյուղխորհուրդներին մատակարարելը դրված է միութենական և ավտոնոմ հանրապետությունների (յերկրային կամ մարդային բաժանում չունեցող) Ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդների, յերկրային և մարդային գործադիր կոմիտեների վրա:

Գյուղական խորհուրդները ստանում են դրքերը և բլանկները չրջանային գործադիր կոմիտեի համապատասխան բաժին:

Ներքից, տնտեսությունների դրքերը, արձանագրությունների դիրքը և նոտարական դիրքը— ընդհանուր բաժնից, փասթաթղթերը քաղաքացիական կացության ակտերի դրանցման համար՝ ՆԳԺԿ-ի Զադս-ի չրջանային բաժիններից, գյուղատնտեսություն հաշվառման համար—չրջանային հողային բաժնից, Ֆինանսական հաշվառման համար—չրջանային ֆինանսական բաժնից, ճանապարհային չինարարության հաշվառման համար—չրջանային ճանապարհային բաժնից:

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԸ.—

Գյուղխորհուրդներում դործում են ԽՍՀՄ ԺԿԽ-ի կողմից 11/8 1931 թվի հաստատված ձևերի ցուցակում նախատեսված տնտեսությունների հաշվառման դրքերը և ցուցակները, այն է՝

Ձեվ № 1—«Կոլտնտեսությունների հիմնական արտադրական ցուցանիշների հաշվառման մատյան», վորը տարվում է յուրաքանչյուր կոլտնտեսության համար առանձին:

Ձեվ № 2—«Կոլտնտեսականների տնտեսությունների հիմնական արտադրական ցուցանիշների տնտեսության դիրք» այս նույն ձևով հաշվի յեն առնվում նաև մշտապես ապրող բանվորների և ծառայողների տնտեսությունները: Գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա մշտապես ապրող, բայց չինություններ, տնաակղ և ցանք չունեցող բանվորների և ծառայողների ընտանիքների հաշվառումը տարվում է ձեվ № 2 ցուցակի կցումով:

Ձեվ № 3 «մենատնտեսների տնտեսությունների հիմնական արտադրական ցուցանիշների տնտեսության դիրք»:

Ձեվ № 4—«Գյուղխորհրդի կողմից միավորվող տնտեսությունների ցուցակ»:

Ձեվ № 4—ա «Գյուղխորհրդի տերիտորիայի վրա ժամանակավորապես ապրող անձանց ցուցակ»:

Տնտեսությունների հաշվառման ոժանդակ փաստաթուղթ է հանդիսանում այբենական դիրքը (Ալֆավիա):

ԿՈՒՏՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴԲԱԿԱՆ ՅՈՒՅՍՆԻՇՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ՄԱՏՅԱՆ ՁԵՎ, № 1

Կոլտնտեսության մատյանը պետք է լրացնի գյուղխորհրդի քարտուղարը կոլտնտեսության փաստաթղթերի հիման վրա:

Մատյանը լրացնելիս պետք է դրանցել կոլտնտեսության

մանրամասն անունը, բնակավայրը, վորտեղ գտնվում է կոլաբն-տեսութեան վարչութիւնը, յերբ և կարգադրւած կոլաբն-տեսութեանը, յերբ և ընդունված նոր կանոնադրութեանը, տնտեսութեան գլխավոր ուղղութիւնը, վոր ՄՏԿ-ի կողմից և ապաստարկվում:

6-րդ կետում պետք է թվել կոլտնտեսութեան բոլոր ապ-րանքային ֆերմաները:

2-րդ հատվածը «կոլտնտեսութեան կազմ» լրացվում է տա-րեկան յերկու անգամ: Տնտեսութեանների թիւին առ 1-ն հաշ-վարէ գրանցվում է կոլտնտեսութեան տարեկան հաշվետվու-թիւնից և այդ հատվածի սյունյակները պետք է համընկնեն կոլտնտեսութեանների հաշվառման տվյալների հետ: Տնտեսու-թեանների թիւին առ 1-ն հաշիսի (առաջին կիսամյակում) լը-րացվում է կոլլեկտիվացման ընթացքի մասին միտնվադհաշիւ-տվութեան տվյալների հիման վրա (կոլտնտեսային հաշիւտվու-թիւնն ձեւ. № 1):

3-րդ հատվածը «կոլտնտեսային տնտեսութեանների առկա բնակչութիւնը» լրացվում է առ 1/1 կոլտնտեսութեան տարե-կան հաշիւտվութիւնից, իսկ առ 1/7 կոլտնտեսութեան ցու-յակներից:

4-րդ հատվածում, «Ռժանդակ ձեռնարկութեանների ցու-ցակ», գրանցվում են կոլտնտեսութեան բոլոր Ռժանդակ տնտե-սութեաններն առ 1-ն հունվարի դրութեամբ, իսկ «տրված և արտադրանք», սյունյակը լրացվում է անցած տարւա վերաբեր-յալ: Ռժանդակ ձեռնարկութեանների արտադրանքը գրանցվում է բնական արտահայտութեամբ, իսկ այնտեղ, վորտեղ այդ առ-հնար և—գրամական:

5-րդ հատվածում՝ «կոլտ-կենցաղային հիմնարկների ցու-ցակ», պետք է գրանցել մուրները (սեզոնային կամ մշտական) մանկական հրապարակները, ախումբը, կարմիր անկյունները, գրադարանը, (գրքերի թիւը), ընթերցարանը, կինոն, ճաշա-րանը, վարսավիրանոցը, բաղնիքը և այլն:

6-րդ հատվածը «կոլտնտեսութեան կառուցումները» և 7-րդ հատվածը «հիմնական մեքենաները և գյուղատնտեսական ու առհետադործական ինվէստարը» լրացվում են կոլտնտեսու-թեան փաստաթղթերից:

8-րդ հատվածը՝ «կոլտնտեսութեան հողը», լրացվում է կոլտնտեսութեան հողը կոլտնտեսութեանը մշտական ոգտադործ-ման հանձնելու ակտից և տարեկան հաշիւտվութիւնից, տըվ-յալներն ըստ հողատեսքերի բաշխման մասին վերցվում են կոլ-տնտեսութեան յերկրած (շնուրովոյ) գրքից:

Կոլտնտեսութեան մատյանում (ձեւ. № 1) հողի մասին աղյուսակը լրացնելիս՝ —ին տողում՝ «ընդամենը հող» գրանց-վում է կոլտնտեսութեան հանրային ոգտադործման տակ գտն-վող հողի ընդհանուր տարածութիւնը:

2-րդ տողում «ընդամենը տնամերձ» գրանցվում է կոլաբն-տեսութեան տնտեսողի սահմաններում գտնվող ամբողջ հողը (հանրային տնտեսողի տակ):

3-րդ տողում «չինութեանների և բակի տակ» գրանցվում է միայն հանրայնացած չինութեանների և բակերի տակ գտն-վող կոլտնտեսութեան տնամերձ հողը:

4, 5 և 6-րդ տողերում, «բանջարանոց», «պտղատու աշ-վիներ» և «խաղողի այգիներ» գրանցվում է միայն կոլտնտե-սութեան հանրայնացրած բանջարանոցներով, պտղատու այգիներ-ով և խաղողի այգիներով գրադեցրած, կոլտնտեսութեան աշ-նամերձ հողը. բոլոր առանձին ընկած բանջարանոցները, պղա-ղատու և խաղողի այգիները ցույց են տրվում 9-12-րդ տողե-րում:

17-18-րդ աղատ տողերում ցույց են տրվում հողատեսքերի այլ տեսակները, վորոնց առանձնացումը գյուղխորհուրդը պտնում է անհրաժեշտ:

Ջրովի հողադործութեան չրջանում, բոլոր աղերում ցույց տրված հողատեսքերի ընդհանուր տարածութիւնից, «այդ թը-վում ջրովի» սյունյակներում առանձին ցույց տալ ջրովի հողե-րը ըստ հողատեսքերի:

19-րդ տողում գրանցվում է կոլտնտեսականների անհատա-կան ոգտադործման տակ գտնվող, չինութեաններով, բանջա-րանոցներով, պտղատու, խաղողի այգիներով և այլնով գրա-դեցրած տնամերձ հողը:

20-րդ տողում գրանցվում է նոր կոլտնտեսային տնտեսու-թեանների տնամերձ հողային ֆոնդը, 21-րդ տողում կոլտնտե-սութեան այլ հողերը:

Յեթե հունվարի 1-ից հետո կոլտնտեսութեանում տեղի

կունենան հողի ընդհանուր տարածություն կամ միայն հողատեսքերի կազմի մեջ վորեն փոփոխություններ աղյուսակի հանդերձ սյունակում նորից տեղեկություններ են տրվում ամբողջ հողի մասին ըստ բոլոր հողատեսքերի, այլ վոչ թե միայն ըստ այն հողատեսքերի, վորոնց նկատմամբ փոփոխություն և կատարվել:

9-րդ հատվածը «պտղատու այգիների և հատապտուղների տունկիներ» և 10-րդ հատվածը «մեղվաբծություն» լրացվում և ըստ կոլտնտեսության փաստաթղթերի:

11-րդ հատվածում «կոլտնտեսության ցանքերը» գրանցվում և պլանը, վորը սահմանված և կոլտնտեսության համար շրջհողաժանի կողմից: Այդ տվյալները գյուղխորհուրդը գրանցում և անմիջականորեն կոլտնտեսության վարչությունում: Իսկ փաստացի ցանքը գրանցվում և գարնանուցանն ավարտելուց հետո, ցանքերի տարածության հաշվառման կոլտնտեսության յեղրասակիչ հաշվետվությունից (ձեկ № 4):

Ջրովի տնտեսություն ունեցող հանրապետություններում և մարզերում, ջրովի ցանքերը պետք և ցույց տրվեն առանձին: տեսակավոր ցանքերը լրացվում են կոլտնտեսային հաշվետվության № 5 ձեկից:

12-րդ հատվածը «կոլտնտեսության անասուններն» առ 1/1 և առ 1/7-ի լրացվում են ըստ կոլտնտեսության տվյալների: Այդ հատվածում գրանցվում են ապրանքային ֆերմաներում և նրանցից դուրս գտնվող կոլտնտեսության հանրաշնացրած անասուններն. առ 1-ը հունվարի տվյալները վերցվում են տոբեկան հաշվետվությունից:

13-րդ հատվածը «անասնապահության զարգացման պլանը և նրա կատարումը», լրացվում և Շրջհործկոմի կողմից հաստատված անասնապահության զարգացման պլանի կերի բազայի զարգացման և կոլտնտեսության կառուցումների շինարարության առաջադրանքի հիման վրա, իսկ պլանի կատարումը նշվում և կոլտնտեսային փաստաթղթային տվյալների հիման վրա ըստ նրա կատարման չափի:

14-րդ հատվածի «կոլտնտեսականների ապահովածությունն անասուններով» լրացվում և անասունների առ 1/1 հաշվառման տվյալներով, վորոնք գյուղխորհուրդի քատուղարը պետք և

դուրս գրել ժողտնտեսականության շրջանային տեսուչի նյութից հաշվառումն ավարտելուց անմիջապես հետո, կամ ըստ տեղականությունների գրքերի:

15-րդ հատվածը «չերամապահություն» լրացվում և չերամապահության պլանը շրջանային Գործադիր կոմիտեի կողմից վերջնականապես կոլտնտեսությունը իջեցնելուց և կոլ. տնտ. վարչության կողմից վորպես վերջնական պլան ընդունվելուց և արտադրական պլանների մեջ մտնելուց հետո. այդ պլանի համաձայն Հայմետաքս տրեստի ցանցի կողմից կոլտնտեսության հետ կնքվում և կոնտրակտացիոն պայմանագիր, վորի մեջ բացի Գործադիր կոմիտեի իջեցրած և կոլտնտեսության վարչության ընդունած պլանից, նշվում և խնամվող գրենայի չափի, խնամքի, ստացվելիք բերքի, քանակի ու բոժոժի արժեքի մասին.

Առաջին սյունակում (գրենայի բախումը տուփերով) գրքանցվում և կոլտնտեսության տրված պլանը տուփերով, իսկ յեթե պլանը մեկ տուփից քիչ և գրանցվում և այսպես, որին նակ՝ 0,2 տուփ, 0,3 տուփ, 0,5 տուփ և այլն:

Յերկրորդ սյունակում գրանցվում և փաստացի կատարվածը—այսինքն տրված գրենայի պլանից վորքան և արթնացրված Յերբորդ սյունակում բոժոժի մթերում (կիրոգրամներով) գրանցվում և պայմանագրում նախատեսված պլանը, իսկ 4-րդ սյունակում՝ փաստացի ստացված բոժոժի քանակը (կիրոգրամներով):

5-րդ սյունակում գրանցվում և նախատեսված ստացվելիք միջին բերքը մեկ տուփից և 6-րդ սյունակում 1 տուփից փաստացի ստացված բոժոժի միջին բերքը:

Մասնապահան անտառամթերումների շրջանների կոլտնտեսությունների և ձկնորսական կոլտնտեսությունների համար մտցված են լրացուցիչ հատվածներ: Անտառամթերումները, վորոնք կոլտնտեսությունն անց և կացնում անտառաբուրդտեսություն հետ փոխադարձ պայմանագրի կարգով, հաշվի յեն անվում ամիսը մեկ անգամ, կամ յեռամսյակը մեկ անգամ, տեղի պահանջների համեմատ, իսկ անտառամթերումները կոլտնտեսության կարիքների համար հաշվի յեն անվում տարեկան մեկ անգամ:

Ձկնորսությունները և ձկնորսական ինվենտարը ձկնորսա-

կան կոլտնտեսություններում հաշվի յեն առնվում առ 1/1
գրությամբ:

ԳՅՈՒՂԵՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐՈՒՄ ՀԱՇՎԻ ԱՌՆՎՈՂ ՏՆՏԵՍՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Տնտեսությունների գրքերում հաշվի յեն առնվում այս-
տեսությունները, վորոնց անդամները համարվում են գյուղ-
խորհուրդի մշտական բնակչությունը:

Գյուղխորհուրդի մշտական բնակչություն են համարվում
այն քաղաքացիները, վորոնք տվյալ Գյուղխորհուրդի տերիտո-
րիայի վրա ունեն անձնական տնտեսություն, այսինքն ունեն
կամ չինություն, կամ տնամերձ հող, կամ ցանք, կամ այդ բո-
լորը միասին և վորոնք մշտապես բնակվում են տվյալ գյուղ-
խորհուրդի բնակավայրերից մեկում և չունեն մշտական բնակու-
թյան այլ վայր: Այդ դեպքում այդպիսի տնտեսությունները
գրանցվում են ձեզ № 2 տնտեսությունների (կոլտնտեսական-
ների, բանվորների, ծառայողների, կոոպերացված տնայնա-
գործների տնտեսությունների գրքում, կամ ձեզ № 3 մենատն-
տեսների, չկոոպերացված տնայնագործների, ազատ պրոֆեսիայի
անձանց, ինչպես նաև կրոնական պաշտամունքի սպասավ ընելի
տնտեսությունների) գրքում: Յեթե գյուղխորհուրդի տ'րիտո-
րիայի վրա մշտական բնակվող բանվորի կամ ծառայողի ըն-
տանիքը չունի սեփական կառուցում, ինչպես նաև տնամերձ
հող և ցանք, և յեթե նման ընտանիքների թիվը բավականին
մեծ է, ապա նրանք հաշվառման յեն յենթակա վոչ թե ձեզ №
2 գրքի, այլ ձեզ № 2 ցուցակի մեջ, վորն ունի հաշվառման
նույնպիսի ցուցանիշներ, ինչ և ձեզ № 2 գրքը, բայց ավելի
կրճատ ձևով: (Այդ կարգը սահմանված է գրքերում թուղթը
տնտեսելու համար: Մարդերի յերկրների և հանրապետություն-
ների ցուցակը, վորտեղ թույլատրվում է ոգտիել ձեզ № 2
ցուցակներով, սահմանվում է ԺՏՀԿՎ-ի կողմից: Այն մարդե-
րը, վորոնց ԺՏՀԿՎ-ն չի թույլատրել ոգտիել ձեզ № 2 ցու-
ցակով, չեն ստանա այդ ցուցակների բլանկները և բանվորները
ու ծառայողների առանց բացառության բոլոր տնտեսությու-
նների հաշվառումը պարտավոր են անել տնտեսությունների
գրքը ձեզ № 2-ով):

№ 2 և № 3 ձեզերի յուրաքանչյուր անձնական հաշվի մեջ
գրանցվում է մեկ տնտեսություն:

Մեկ տնտեսություն են համարվում միասին ապրող աղքա-
կանները, վորոնք վարում են ընդհանուր տնային տնտեսու-
թյուն: Ընտանիք չունեցող միայնակը նույնպես հաշվի են առնը-
վում վորպես առանձին տնտեսություն:

Կոլտնտեսականների № 2 գրքում գրանցվում են այն կոլ-
տնտեսականների տնտեսությունները, վորոնց ընտանիքի
աշխատունակ անդամները (բոլորը, կամ դոնե մեկը) գտնվում
են գյուղատնտեսական կոլտնտեսությունում (կոմունա, ար-
տել, հողդառագործական ընկերություն), անկախ նրանից այդ
տնտեսությունը ունի տնամերձ ցանքեր, անասուններ և այլն:
Թե վոչ:

Բոլոր տեսակի արհեստագործական և ձկնորսական կոոպե-
րացիայի, հաշմանդամների կոոպերացիայի արտիկների անդամ-
ների տնտեսությունները գտնվում են կոոպերացված տնայնա-
գործների շարքին և հաշվի յեն առնվում ձեզ № 2 գրքում:

Բանվորների և ծառայողների տնտեսությունները նույնպես
հաշվի յեն առնվում ձեզ № 2 գրքում:

Ոժանդակ գյուղատնտեսություն ունեցող բանվորներն և
ծառայողներն (անկախ նրանց տնտեսության յեկամտարբերու-
թյունից և նրանից թե այն գյուղատնտեսական հարկադրման
յենթակվում է թե վոչ), մենատնտեսների շարքում չեն դաս-
վում:

Ձեզ № 2 գրքի մեջ գրանցվում են նաև թոշակաույների և
սովորողների (վոչ կոլտնտեսության անդամների) տնտեսու-
թյունները:

Ձեզ № 3 գրքով հաշվի յեն առնվում կոլտնտեսությու-
նների, արհեստագործական, ձկնորսական կոոպերացիայի կամ
հաշմանդամների կոոպերացիայի անդամ չհանդիսացող մենա-
տնտեսները, վորոնք վարում են անհատական գյուղատնտեսու-
թյուն պայմանով, վոր նրանց գլխավոր զբաղմունքն է հանդի-
սանում գյուղատնտեսությամբ զբաղվելը:

Չկոոպերացված տնայնագործների, արհեստավորների,
վորսորդների, ձկնորսների և այդ կարգին դասվող այլ տնտե-
սությունները, վորոնց անդամները զբաղվում են տնայնագոր-

ծախան—արհեստագործական և այլ արհեստներով և չեն հանդի-
սանում կոլտնտեսությունների ու արհեստագործական—կոոպերա-
տիվ արտերի անդամներ, պայմանով վոր նրանք չունեն ան-
հատական գյուղատնտեսություն, կամ այն կրում է ոժանդակ
բնույթ:

Ազատ պրոֆեսիայի անձանց (գատապաշտոնաների, դրո-
ների, կոմպոզիտորների, նկարիչների և այլն) տնտեսության-
ները, ինչպես նաև պաշտամունքի սպասավորները և թված
խմբերին վուչ մեկին չլրացվող տնտեսությունները:

Յեթե կոլտնտեսականների, կամ մենատնտեսների տնտեսու-
թյան կազմի մեջ կան ընտանիքի մեկ կամ մի քանի անդամներ,
վորոնք աշխատում են արտադրության մեջ, ապա նրանք չեն
առանձնացվում, վորպես ինքնուրույն առանձին տնտեսություն,
այլ հաշվի յն առնվում կոլտնտեսականների կամ մենատնտես-
աների տնտեսությունում, «ընտանիքի անդամների ցուցակ»
հատվածում աշխատանքի վայրի մասին նշումով:

Յեթե տվյալ ընտանիքում նրա անդամներից մեկը կամ ա-
վելին գտնվում են կոլտնտեսությունում, իսկ ընտանիքի մնա-
յած անդամները, կամ նրանցից միայն մեկը վա-
րում է անհատական գյուղատնտեսություն, ապա նման ընտա-
նիքը հաշվի յն առնվում, վորպես յերկու ինքնուրույն տնտե-
սություն — ձեով № 2 դրքում գրանցվում են կոլտնտեսության
անդամները, № 3 դրքում—մենատնտեսները:

Տնտեսությունների դրքում գրանցվում են նաև ախպիսի
տնտեսություններ, վորոնց անդամները ապրում են գյուղխոր-
հրդի սահմաններից դուրս, բայց կապված են վերջինիս հա-
ունեն տուն, տնամերձ հող, վճարում են ապահովագրական և
այլ վճարումներ:

Յեթե տվյալ գյուղխորհուրդում կան մանկապարտեզներ, դա-
ղուֆներ, խրոնիկական հիվանդների, հաշմանդամների և այլն
համար հիվանդանոցներ, հանրակացարաններ նրանցում ապրող
բնակչության մշտական կազմով, ապա այդ բնակչությունը
հաշվի յն առնվում ձեով № 4 ա ցուցակով, վորի վրա գրվում
է՝ մանկատուն, հաշմանդամների տուն և այլն, իսկ այդ հիմ-
նադրությունների չենքում ապրող բնակիչներն ու ծառայող-
ները գրանցվում են տնտեսությունների դրքում:

Նույնպիսի № 4 ա ձևում հաշվի յն առնվում հոգանա-
վորյալ (патронирруемые) յերեսաները, յեթե նրանք ապրում
են կոլտնտեսության, գյուղխորհրդի, կամ այլ կազմակերպու-
թյանների տներում և գտնվում են վերջիններիս ժամանակավոր
դաստիարակման ուսի:

Առանձին ընտանիքներում ժամանակավոր դաստիարակման
ուսի գտնվող հոգանավորյալ (патронирруемые) յերեսաները
գրանցվում են այն տնտեսության անձնական հաշվի «ընտանիքի
անդամների ցուցակ» հատվածում, վորտեղ նրանք ապրում են,
«առնչությունը ընտանիքի գլխավորի հետ» այսինքն Յ-րդ սյու-
նակում «պատրոնատ» նշումով:

Յեթե գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա գտնվում է
յերկաթուղադաշին կայարան, բուդկաներ և այլ յերկաթու-
ղադաշին շինություններ, անտառային պահակատներ—այդ
չենքում բնակվող ամբողջ բնակչությունը պետք է գրանցվի
գյուղխորհրդի տնտեսական գրքերի մեջ ընդհանուր հիմունքնե-
լով:

Գյուղխորհրդի տնտեսական գրքում հաշվի յն առնվում
նաև այն բնակչությունը, վորն ապրում է ՄՏԿ-ների, ՄՏ ար-
հեստանոցների, խորհրտնտեսությունների և տվյալ գյուղխոր-
հրդի տերիտորիայի վրա գտնվող այլ կազմակերպություն-
ների չենքերում, և հողերի վրա:

Բանվորական աղաններում և քաղաքներում ձեով № 2 և №
3 գրքերում պետք է ցուցակագրվեն միայն այն տնտեսություն-
ները, վորոնք յենթարկվում են գյուղատնտեսական հարկման
կամ պետությանը գյուղատնտեսական մթերքների պարտադիր
հանձման: Այսինպիսի և քաղաքային խորհուրդների մնացած
ամբողջ բնակչությունը տնտեսությունների գրքերում չպետք է
ցուցակագրվի:

Գյուղատնտեսական արտերի կանոնադրությունը փոխա-
դրված աշխատավարձերի գյուղատնտեսական արտերների ան-
դամների տնտեսությունները հաշվի յն առնվում ձեով № ?
գրքում:

Գյուղխորհրդի կողմից սպասարկվող տերիտորիայի վրա
բնակվող և գյուղատնտեսական արտերների անդամներ չհանդի-

սացող աշխրհակիրճների տնտեսությունները հաշվի չեն առնվում ձեռք № 3 զրքում:

Գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա ժամանակավորապես ապրող բնակչությունը ձեռք № 2 և № 3 զրքերում հաշվի չի առնվում:

Ժամանակավորապես ապրող բնակչությանը և նրանց ընտանիքները, զուգահեռ չլինելով ժամանակավոր (սեզոնային և այլն) աշխատանքի, չլինելով հյուր և այլն, չլինելով նրանց ընտանիքը և տնտեսությունը պահվում է այլ տեղ:

Դպրոցներում, տեխնիկումներում և կուրսերում սովորող չլինելով անձնավորությունների ցուցակագրումը կատարվում է ձեռք № 4 ա ցուցակում:

Դպրոցներում, տեխնիկումներում և կուրսերում սովորողները, զուգահեռ ապրում են բնակարաններում, ըստ ուսումնական հաստատությունից դադարի, նույնպես զրանցվում են № 4 ա ձեռքի ցուցակում, զուգահեռ չլինելով բնակավայրում ժամանակավորապես ապրողները:

Այսպիսով տնտեսությունների զրքերում (ձեռք № 2 և № 3), գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա ապրող և կառուցումներ, տնամերձ հողեր և ցանքեր չունեցող բանվորների ու ծառայողների ձեռք № 2 ցուցակում և գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա ժամանակավորապես ապրող անձանց ցուցակում ձեռք № 4 ա պետք է հաշվի առնվի գյուղխորհուրդի տերիտորիայի վրա ապրող ամբողջ բնակչությունը (ներառյալ ժամանակավորապես բացակայողներին և ժամանակավորապես ապրողներին), ինչպես մեծահասակները, նույնպես և յերեխաները, ինչպես իրենց տնտեսությունը (усадьба), տներում, նույնպես և վարձու բնակարաններում ապրողները:

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՐԳԵՐՈՒՄ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՀԱՇՎՆԵՐ
ԲԱՅ ԱՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԸ:

Տնտեսությունների անձնական հաշիվները բացվում են յուրաքանչյուր տարի առ 1-ը հունվարի, խիստ տեղիտորյալ կարգով յուրաքանչյուր բնակավայրի սահմաններում, անձնական հարցման կարգով, տնտեսությունների համատարած չրջագայություն միջոցով:

Կառնտեսականներին, բանվորներին, ծառայողներին և կոո-

պերացված տնայնագործների բոլոր տնտեսությունները զրանցվում են մեկ ընդհանուր տնտեսությունների ձեռք № 2 զրքի մեջ աբրիտորյալ կարգով, անկախ հասարակական խմբերից:

Մենատնտեսների, չկոոպերացված տնայնագործների և այլ տնտեսությունները զրանցվում են նույնպես մեկ ընդհանուր ձեռք № 3 զրքի մեջ, անկախ հասարակական խմբերից:

Շրջագայություն ժամանակ ընտանիքի զվարճման, կամ ընտանիքի այլ մեծահասակ անդամի հարցման կարգով անձնական հաշիվ մեջ զրանցվում չեն ընտանիքի զվարճման տղաները, անունը, հայրանունը, հասարակական խումբը, (կոտնտեսական, մենատնտես, բանվոր, ծառայող, կոոպերացված, չկոոպերացված տնայնագործ և այլն) տնտեսության ձևը հասցեն, «ընված տնայնագործ և այլն» տնտեսության ձևը հասցեն, «ընտանիքի անդամների կազմը», «կառուցումներ», «պտղատու այգիներ և հատապտղարաններ» ու «անասունների առկայությունը» հատվածները, իսկ մենատնտեսների մաս լրացի զրանից «գյուղատնտեսական և արհեստագործական գործիքներ»:

Անասունների առկայություն մասին 1/1-1940 թ. տվյալները պետք է զրանցվեն տնտեսությունների զրքի մեջ անասունների հաշվառման բլանկներից բացի հետևյալ սյունյակներից՝ յերեխաներ, այդ թվում ծածկված մինչև 1/10, հորթեր մինչև 6 ամսական, հորթեր 6 ամսականից մինչև մեկ տարեկան, խոզեր (մատղաչներ) 4-6 ամսական, 6-9 ամսական, վոլխարներ նրկատմամբ՝ մաքրներ, շիշակներ, ընդամենը վոլխարներ և դառներ 6 ամսականից բարձր, այդ թվում կոշտբերյալ, կիսակոշտբերյալ (ըստ առանձին ցեղերի), նրբաբերյալ (ըստ առանձին ցեղերի) այծերի վերաբերյալ արու և եգ ուլեր 6 ամսականից մինչև մեկ տարեկանը, ընդամենը այծեր 6 ամսականից բարձր, այդ թվում անդորական, ձիերի վերաբերյալ՝ քուտակներ մինչև 6 ամսական:

Այդ սյունյակները պետք է լրացվեն չրջագայություն ժամանակ:

Տնտեսության №-ը անձնական հաշվում մնում է նույնը, վորը տրված էր տնտեսությանը 1939 թվին:

Յեթե մեծ գյուղական խորհուրդներում չրջագայություն կատարելու համար ներգրավվում են մի քանի անձինք, ապա յուրաքանչյուրի համար առանձնացվում է առանձին տեղամաս:

տեղամասի օսհմաններն անհրաժեշտ է ճիշտ վորոշել, տնտես-
սությունը բաց թողնելուց կամ կրկնակի հաշվառումից խուսափ-
ելու համար:

Շրջադասության ժամանակ պետք է ուշադրությամբ պար-
զել, վորտեղ է գտնվում ամենամոտիկ կամ առանձնացած ապրող
բնակչությունը, որինակ՝ ագարակներում (խուտոր), անտառա-
յին պահակատներում և այլն: Յեթե վորևէ ագարակ (խուտոր),
բուսիկա, պահակատուն տեղամասերի նշված սահմանների մեջ
մտնելու չեն լինի, անհրաժեշտ է նրանց մտնել լրացուցիչ
կարգով: Չպետք է բաց թողնված լինի վոր մի վորքը բնակա-
վայր, վոր մի առանձին ընկած բնակարան:

Գյուղխորհրդի տնտեսությունների դրքերը պետք է համա-
բախվեն անընդհատ համարակալմամբ: Որինակ, յեթե գյուղ-
խորհուրդն ունի № 2 ձևի հինգ դիրք № 3-ից յերկու դիրք,
նրանց հարկավոր է համարակալել այսպես՝ ձև նո-2 դրքերը հա-
ջորդաբար մեկից մինչև 5-րդ համարը, ձև № 3 դրքերը 6 և 7
համարներով:

Յուրաքանչյուր դրքի յերսին գրվում է բնակավայրի անու-
նը: 20 տնտեսությունից ավել ունեցող յուրաքանչյուր բնակա-
վայրի հախար բաց է արվում առանձին դիրք:

Յեթե տվյալ դրքի մեջ մտնված է 2 կամ յերեք տարբեր
վորք բնակավայրեր, ապա տնտեսությունների՝ դրքի յերեոսին
դրանցիվում են բոլոր 2 կամ 3 անունները, յուրաքանչյուրի դի-
մաց նշելով, վոր եջից մինչև վոր եջն են տեղավորված տվյալ
բնակավայրի տնտեսությունները, որինակ՝

1. Գյուղ Իվանովկա 1—16 եջ

2. Գյուղակ Միխայլովկա 7—31 եջ և այլն:

Իսկ դրքի մեջ Իվանովկա գյուղի առաջին տնտեսությունից
առաջ անհրաժեշտ է միջադրել սպիտակ թերթ Իվանովկա
գյուղի անունով. նույնն անել և հաջորդ բնակավայրից առաջ:

Մեկ բնակավայրը վերջացնելուց հետո դրքերում պետք է
վորոշ քանակութամբ ազատ եջեր թողնել այդ գյուղի տնտե-
սությունների համար, վորոնք կարող են բաժանվել կամ նոր
կազմակերպվել:

Տնտեսության անձնական հաշվի №-ը տվյալ տնտեսու-
թյան համար հանդիսանում է մշտական: Տնտեսությանը տեղե-
կացումներ, ծանուցադրեր և այլն գրվում են այդ համարով:

Բոլոր դեպքերում, յերբ գյուղխորհրդի սկզբնական հաշ-
վառման կամ փաստաթղթերի այս կամ այն ձևի մեջ խռովում է
տնտեսության մշտական համարի, կամ տնտեսության անձնա-
կան հաշվի համարի մասին, ինկատի յե ունեցված տնտեսու-
թյան հենց այդ մշտական համարը:

Յուրաքանչյուր հասարակական խմբի համար անտեսու-
թյանների առանձին համարակալում կատարել չի թույլատր-
վում:

Տնտեսությունների համարակալումը պետք է լինի անընդ-
հատ և միասնական ամբողջ գյուղխորհուրդում:

Մեկ հասարակական խմբից մյուսը անցնելիս, տնտեսու-
թյան համարը չի փոխվում:

Յեթե մենատնտեսի տնտեսությունը մտել է կոլտնտեսու-
թյուն, ապա № 3 դրքում փակվում է այդ տնտեսության ան-
ձնական հաշիվը, իսկ № 2 դրքում բացվում է նոր անձնական
հաշիվ տնտեսության նախկին համարով:

Բոլոր դեպքերում, յերբ տնտեսությունը դադարում է գյ-
ություն ունենալուց (որինակ, յերբ տնտեսության բոլոր ան-
դամները զնացել են այլ տեղ և իրենց կտակ կտրել են գյուղ-
խորհրդի հետ և այլն), կամ յերբ տնտեսությունը բաժանվել է,
տնտեսության անձնական հաշիվը փակվում է: Անձնական հա-
շիվը փակելու մասին նշում է արվում ձև № 2 կամ № 3 դրքի
մեջ, նրա փակման պատճառի բացատրությամբ:

Տնտեսությունը յերկու տնտեսությունների բաժանվելիս
հին անձնական հաշիվը փակվում է և յուրաքանչյուր առան-
ձնացված տնտեսության համար համապատասխան տնտեսու-
թյունների դրքում բացվում են առանձին անձնական հաշիվներ,
բայց վորում մեկ տնտեսությանը թողնվում է հին համարը,
«բաժանվել է № . . . տնտեսությունից» նշումով, իսկ
մյուսին տրվում է հերթական համար ձև № 4 ցուցակով:

Անձնական հաշիվները բաց անելուց հետո, գյուղխորհուրդում
կազմվում է՝

ա) այբբենական դիրք, վորի մեջ պետք է դրանցվեն՝ տնա-
տիրոջ ազգանունը, անունը և հայրանունը, դրքի համարը, ան-
ձնական հաշիվի եջի համարը և տնտեսության մշտական հա-
մարը:

բ) Գյուղխորհրդի կողմից միավորվող տնտեսություններին ցուցակը, ձև № 4:

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՐՔԵՐԻ ԼՐԱՑՈՒՄՆ.

Ձեվ № 2 (ԿՈԼՏՆՏԵՍԱԿԱՆՆԵՐԻ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՅԵՎ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԻՐԲ):

Գյուղատնտեսությունամբ զբաղված տնտեսություններում ընտանիքի ղլխավորը և զբանցվում այն անձնավորությունը, վորն իրավականորեն պատասխանատու յն իր տնտեսության համար (վորն անունով դուրս են գրվում գյուղատնտեսական պլանային առաջադրանքները և այլ պարտականությունները), իսկ գյուղատնտեսությունամբ չզբաղվող տնտեսությունում ընտանիքի ղլխավորը և գրանցվում նա, ով հայթհայթում և գոյություն հիմնական միջոցները:

«Տնտեսության № . . .» հարցում գրանցվում և տընտեսության մշտական համարը:

«Վոր կոլտնտեսության անդամ և» հարցին գրանցվում և կոլտնտեսության ձևը ըստ կանոնադրության և նրա անունը, որինակ՝ գյուղատնտեսական արտել «Պուտ իլիչ», ձկնորսական արտել «Ուրալ» և այլն:

Պարտադիր և գրանցել կոլտնտեսության ձևը ըստ կանոնադրության: Բանվորների և ծառայողների տնտեսություններին հաշվառման ժամանակ, այդ հարցը դժվոր և: «Ընդունվելու թվականը» (տարի, ամիս) սյունյակում գրանցվում և տնտեսության կոլտնտեսություն մտնելու թվականը:

«Ճիշտ հասցեն» սյունյակում գրանցվում և գյուղի անունը, փողոցը և տան համարը. դյուղերում, վորտեղ չկա տների համարակալում, տնվորների տնտեսության համար գրանցվում և այն տնտեսության մշտական համարը, վորն մոտ ապրում և տնվորը:

«Հասարակական խումբ» սյունյակում գրանցվում և «կոլտնտեսական», «բանվոր», «ծառայող», «կոոպերացված առաջնադործ» և այլն:

Հասարակական խումբը փոխվելիս, սյունյակի յերկրորդ սողում նշում և արվում այդ մասին, ցույց տալով փոխվելու ամսաթիվը:

«Ընտանիքի անդամների ցուցակ» № 1-ին ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ,

ա սյունյակում գրանցվում և ընտանիքի անդամների հերթական համարները, բ սյունյակի առաջին սողում գրանցվում և ընտանիքի ղլխավորի ազգանունը, անունը, և հայրանունը, իսկ հետո — ընտանիքի մնացած բոլոր անդամներինը:

Պետք և հատուկ ուշադրություն դարձնել նախորդ տարվա ծնված յերեխաների գրանցման վրա, վոր մի տեղ ԶԱԳՄԻ որպաններում չցուցակադրված յերեխաներին գյուղխորհրդի քարտուղարը պարտավոր և ցուցակադրել:

Առաջին սյունյակում ընտանիքի ղլխավորի դիմաց գրվում և «ղլխավոր», իսկ ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամի դիմաց և «նշվում և նրա առնչությունը ընտանիքի ղլխավորի հետ՝ մայրը, կինը, աղան, աղլիկը և այլն:

2-րդ սյունյակում գրանցվում և սեռը՝ «արական», «իգական»

3-րդ սյունյակում գրանցվում և ծննդյան տարին և ամիսը:

«Ազգությունը» սյունյակում գրանցվում և այն ազգությունը, վորին դասում և իրեն հարցաքննվողը:

Փոքրահասակների ազգությունը վորոշում են ծնողները:

«Գրադիտություն» սյունյակում գրել և կարգալ իմացող անձնավորություններին նշվում և «գրադետ»: Կարգացող, բայց գրել չիմացող անձնավորություններին նշվում և «միայն կարգում և», իսկ վոր կարգալ և վոր ել գրել չիմացող (վոր մի գում և), իսկ վոր կարգալ և վոր ել գրել չիմացող (վոր մի լեզվով) անձնավորություններին գրանցվում և «անգրադետ»:

Մինչև 8 տարեկան յերեխաներին գրադիտության մասին նշում չի արվում: Գրադիտության փոփոխությունները նշվում են հաջորդ (6-րդ) սյունյակում:

7-րդ սյունյակում՝ «ներկայումս ինչ դպրոցում և սովորում» գրանցվում և այն ուսումնական հաստատությունը, վորտեղ սովորում և ուսանողը (որինակ՝ տարրական, վոր լրիվ միջնակարգ, միջնակարգ դպրոց, տեխնիկում, ԲՈՒՀ, կոմբայնավարների կուրսեր և այլն):

8 և 9-րդ սյունյակներում «նշում ուսման մեջ յեղած փոփոխությունների մասին», առ 1-ը հունվարի 1941 և 1942 թ.թ. գրությունները հարկավոր և նորից նշում անել բոլոր սովորողներին համար:

10-րդ սյունյակում գրանցվում և մասնագիտությունը ինչպես գյուղատնտեսության մեջ, նույնպես և գյուղատնտեսու-

թշուաճից դուրս, որինակ՝ արակտորիստ, կոմբայնավար, ճիւղապետ, կիթող, գաշաավար, կամ վաղանագործ, ճախարադուր, շաքեր, շաքեր և այլն:

Յեթն տվյալ անձնավորութիւնն ունի 2—3 մասնադիւտութիւն, պետք է բոլորը դրանցել, անկախ այն բանից— աշխատողն է նա ըստ մասնադիւտութեան թէ վոչ:

11-րդ սյունյակը, «Աշխատանքի վայրը և վարպետ ինչ և աշխատանք» լրացվում է այսպես՝ Կրասնոդոբսկի ՄՏԿ-ի կոմբայնավար, Լենինի անվան կոլտնտեսութեան կիթող փաղանագործ «Կարմիր Հոկտեմբեր» գործարանում և այլն:

Իրենց տանը տնայնագործական արհեստագործական դրացմունքով գրաւովող անձնավորութիւնների համար դրանցվում է՝ որինակ, կոչակար իբ տան մէջ և այլն: Յեթն այդ անձնավորութիւններն աշխատում են դուրսը (արտադնացութեան մէջ) պետք է դրել՝ «Խաղիքագործ արտադնացութեան մէջ» և այլն:

Վարձու աշխատող անձնավորութիւնների համար 28-րդ սյունյակում դրանցվում է— վոր ամսից և տարեթիւից տվյալ անձնավորութիւնն անընդհատ աշխատում է վարձով:

Ընտանիքի անդամներից վորեւէ մեկի աշխատանքի մէջ կատարված փոփոխութիւններն առ 1-ը հունվարի 1941 և 1942 թ. թ., նշվում են 12 և 13-րդ սյունյակներում:

14-րդ սյունյակում նշվում են հաշմանդամները և կենսաթոշակատուները մատնանշելով կատեգորիան, իսկ 15-րդ սյունյակում նշվում են այն փոփոխութիւնները, վորոնք տեղի չեն ունեցել նրանց հետ հետադադում:

Առ 1-ը հունվարի 1940 թ. մեկ ամսից ավել բոլոր բացակայողների համար 16-րդ սյունյակում նշում է արվում բացակայութեան մասին, որինակ՝ բացակայում է 5-ից հոկտեմբերի 1939 թ., իսկ 17-րդ սյունյակում անհրաժեշտ է ցույց տալ պատճառը՝ աշխատանքի արտադնացութիւնը, իՊՅԻ, ուսումնում և և այլն:

Առ 1-ը հունվարի 1940 թ. բացակայութեան մասին նշումը պետք է անել 18 և 19-րդ սյունյակներում: Առ 1-ը հունվարի բացակայողներին և մինչև 1-ը հունվարի վերադարձածներին 18—19 սյունյակներում դրանցվում են «վերադարձել է»:

Տնտեսութեան մէջ ժամանակավոր բացակայող են համար-

վում մեկ և ավել ամսով, ժամանակավոր (սեզոնային) աշխատանքի, պայմանագրերով աշխատելու, Կարմիր բանակ, արվորելու և այլն բացակայող ընտանիքի անդամները:

Իրենց ինքնուրույն բուշելով, տվյալ տնտեսութեան մշտապես դուրս ապրող, թեկուզ և պարբերաբար անտեսութեան դրամ ուղարկող ընտանիքի անդամները տվյալ տնտեսութեան անդամ չեն համարվում և տնտեսութիւնների դրքի մէջ (թեկուզ և բացակայութեան մասին նշումով) չեն դրանցվում:

Տնտեսութիւնում մշտական ապրելու համար նոր յեկած անձնավորութիւնները նշվում են 29-րդ սյունյակում (պատու ամսաթիւի և պատճառը), իսկ տվյալ տնտեսութիւնից բաժնովին հեռացած անձնավորութիւններին նույնպես այստեղ արվում է նշում, ցույց տալով հեռանալու ամսաթիւի և պատճառը:

20—27-րդ սյունյակները հատկացված են առ 1-ը հունվարի և 1-ը հունիսի 1941 և 1942 թ. թ. բացակայութեան մասին նշումների համար:

Ծնվածների ընթացիկ դրանցումներ և մահացածներին դրքից հանելը կատարվում են տնտեսութիւնների դրքերում ամբողջ տարվա ընթացքում, ՁԱԳՍ-ի դրքերում ծնունդների և մահացածների դեպքերի ընթացիկ ցուցակագրման ուղյակների հիման վրա, ծնվելու կամ մահացութեան մոմենտի առաջին իսկ օրէն:

Տնտեսութիւնների դրքերի լրացման և պարբերական թուղթումների ժամանակ, անհրաժեշտ է նախորդ տարվա ընթացքում յուրաքանչյուր ծնվածի, ինչպես նաև յուրաքանչյուր մահացածի նկատմամբ ճշտորեն պարզել, ՁԱԳՍ-ի վորեւէ օրդանամ ցուցակագրված եր արդյոք նրա ծնունդը կամ մահը:

ՁԱԳՍ-ի օրդաններում չցուցակագրված բոլոր ծնունդներն, ինչպես նաև մահացութեան դեպքերը պետք է ցուցակագրված լինեն ԽՍՀՄ ՆԳՅ-ի ԲԿԱԿԻ (ՅՈԱԳՍ) հրահանգի լրիվ համապատասխան:

Տնտեսական դրքերում, ծնվածների համար ծննդյան ամսի և տարեթիւի դրանցվում է 3-րդ սյունյակում և միտմամբ նաև մահացածների համար 29-րդ սյունյակում— մեկ ամսով դրվում է «մահացել է» . . . ամիս, տարին»:

ՅԵՐԿՐՈՐԴ ՅԵՎ ՅԵՐՐՈՐԴ ՀԱՏՎԱԾՆԵՐՈՒՄ, «Հողը
ցանքերը և անկուսններ» տվյալները հողի մասին լրացվում են
գյուղատնտեսության առ 1-ին հունվարի դրությամբ:

Տնտեսության հողի ընդհանուր տարածության և նրա ըստ հողատեսքերի բաշխման մասին տվյալները վերցվում են տնտեսերէ հողերի վերջին չափման նյութերից:

2-րդ հատվածում առաջին տողում դրանցվում է ամբողջ
տնամեհերձ հողը, 2-րդ տողում, այդ թվից չենքերի տակ, 3-րդ
տողում դրանից բնակելի չենքերի տակ, 4-րդ տողում բանջա-
րանոցի, 5-րդ տողում այգու տակ, հետո 6, 7. 8 աղատ տո-
ղերը:

ՂԵՐԸ:
«Պատգամու աշգինների և հատապատուղների տնկումներ» յեն-
թահաովածը լրացվում և տնտեսությունների շրջադայության
ժամանակ: Երջհողրածնից ցանքի սլանը ստանալուց հետո «ցան-
քեր և տնկումներ» հատվածում գյուղխորհուրդը գրանցում և
յուրաքանչյուր տնտեսության անձնական հաշվի մեջ պլանային
առաջադրանքները, 19... . . . թ. «սլան» սյունյակում.

Տվյալները փաստացի ցանքի մասին, ղյուղխորհուրդը
զրանցում ե տնտեսության անձնական հաշվի մեջ ցանքի յեզրա-
փակիչ հաշվետվութ յունից (ՀԼ № 17 ս) .

5-րդ ՀԱՏՎԱԾԸ «Հերամապսոթյուն» քաղաքում և չե-
րամապսոթյան պլանը շրջանային գործադիր կոմիտեյի կող-
մից վերջնականապես կոտնտեսականներին ինքնակառավար
և ազգ. պլանի համաձայն Հայկական տարածքի ցանցի կողմից
գրանցային չափի, խնամքի, ստացվելիք բերքի քանակի ու բոժո-
թի արժեքի մասին կոտնտեսականների հետ կոնտրակտացիոն
պայմանագրեր կնքվույ հետո:

1-ին սյունյակում — (զրենայի բաշխումը տուփերով) զրան-
ցվում է կոլտնտեսականին տրված պլանը տուփերով, իսկ յեթի
պլանը մեկ տուփից քիչ է զրանցվում է ալպակա, ռբինակ 0,5
տուփ, 0,2 տուփ, 0,7 տուփ և այլն:

2-րդ սյունյակում գրանցվում է փաստացի կատարվածը— այսինքն տրված գրենայի պլանից վորջան և արժեանքված: 3-րդ սյունյակում (բոժոժի մթերում կիլոգրամներով) գրանցվում է պոյմանագրում նախատեսնված պլանը, իսկ 4-րդ սյունյակում՝ փաստացի ստացված բոժոժի քանակը (կիլոգրամներով):

Եւրդ սյունյակում գրանցվում է նախատեսված ստացվելիք միջին բերքը մեկ տուփից, իսկ Եւրդ սյունյակում՝ մեկ տուփից հաստացի ստացված բոժոժի միջին բերքը:

6-ԲԴ. ՀԱՏՎԱԾԸ՝ «Անասուններ», լրացվում է առ 1-ն հոսն-
վարի դրությամբ, տնտեսությունների շրջագալության ժամա-
նակ, տնտեսիրոջ անձնական հարցման հիման վրա: Յեթե վրեժ
տնտեսություն էունենա նամեկլատուրայով չնախատեսանված
նասունների տեսակներ, այդ անասունները տեղե է դրանցվեն
ազատ սյունյակներում: Հաջորդ ազատ սյունյակում կդրանցվեն
տնտեսունների առկայության մասին տվյալները առ 1-ն հուլիսի
դրությամբ:

Կոպիտ բրդյա, կիսակոպիտբրդյա և նրբաբրդյա վոլխար-
նեբը պեռք և հաշվի առնվեն ըստ յուրաքանչյուր ցեղի առան-
ձին :

Միջին Ասիայի, Անդրկովկասի և Հյուսիսային Կովկասի
Հանրապետությունում, մարդկերում և յերկրներում պետք է
Հաշվի առնել իրենց մոտ յեղած անասունների տեղական տեսակ-
ները:

Անաստեանները առկայութեան մասին առ 1-ն հունվարի 1940 թվի տվյալները պետք է ղրանցվեն տնտեսութունների դրքերի մեջ անաստեանների հաշվառման բլանկներից բացի հետևյալ սյունիկներին՝ յերկնյան, այդ թվում ծածկված մինչև 1-ը 10-րդ ամսի, հորթեր մինչև 6 ամսական, հորթեր 6 ամսականից մինչև մեկ տարեկան, խոզեր (մատղաշներ) 4—6 ամսական, 6—9 ամսական. վոլխարները նկատմամբ՝ մաքիներ, շիշակներ, ընդամասական. վոլխարներ և դռներ 6 ամսականից բարձր, այդ թվում մենը վոլխարներ և կիսակոշտարդյա (ըստ առանձին ցեղերի), կոշտարդյա, կիսակոշտարդյա (ըստ առանձին ցեղերի). այծերը վերաբերյալ նրբարդյա, (ըստ առանձին ցեղերի). այծերը վերաբերյալ արու և եղ 6 ամսականից բարձր, այդ թվում՝ անգորական. ձիերի վերաբերյալ՝ ըստ անհատների մինչև 6 ամսական:

Այդ սյունյակները պետք է լրացվեն չընդադառնալով ժամանակ:

Մատղաշներին աճեցման պլանը դյուզխորհուրդը դրանցում է տնտեսության անձնական հաշվի մեջ 7-րդ հատվածում դյուզ-խորհուրդի հաշվառման ձև նո-19-ա ցուցակից, ըրջնողբաժնից

իդիկանուր պլանը ստանալուց հետո, իսկ փաստացի կատարումը նշվում է նույն թվի առ 31 դեկտեմբեր ամսի դրությամբ, անասունների հաշվառման ժամանակ:

Զ-ԲԴ ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ՝ գրանցվում են առաջադրանքներն ուղինակ՝ «աճեցնել հորթ, դառներ» և այլն և առաջին սյունյակում՝ «պլան», գրանցել պլանային քանակությունը:

Զ-ԲԴ ՀԱՏՎԱԾՈՒՄ՝ «Շենքեր», տնտեսությունները չբնագայելու ժամանակ գրանցվում է տնտեսությունը պատկանող յուրաքանչյուր շինության անունը: Մինչև 1918 թիվը կառուցված շինությունների դիմաց նշվում է «մինչև 1918 թիվը», իսկ ավելի ուշ կառուցվածների դիմաց գրանցվում է կառուցման տարին:

Այդ հատվածի 2-րդ սյունյակում «նշում վարձակալության մասին» այն ընտանիքների անձնական հաշիվների մեջ, վորոնք սպորում են դուրսդրվողի, կամ այլ հիմնարկությունների ու հազմակերպությունների տներում, վորոնք տրված են նրանց վարձակալության, կամ ոգտվելու այլ հիմունքներով, նշում է արվում «վարձակալություն»:

Ձկնորսական կոլտնտեսությունների և արդ կոլտնտեսությունների տնտեսություններում, վորտեղ ճանապարհային չինադարձություններում ունենալիք աշխատանկցության առաջագրանքները տրվում են վոչ թե ամբողջ կոլտնտեսությանը, այլ նրա առանձին անդամներին, աշխատանկցության հաշվառման համար գյուղխորհուրդը կարող է ոգտագործել «ԼՐԱՑՈՒՑԻՑ 2 ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ» հատվածը:

Անձնական հաշիվ վերջում տնատերը ստորագրում է, տրտնտեսությունների չբնագայության ժամանակ, տարեկան յերկու անգամ՝ առ 1-ն հունվարի և 1-ը հուլիսի, նշելով ամսաթիվը:

ՁԵՎ. ՆՈ-3 (ՄԵՆԱՏՆՏԵՍՆԵՐԻ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳԻՐԳ):

Տնտեսությունների դրքի ձև ՆՈ-3ում հատվածների և պարագրաֆների մեծամասնությունն ըստ բովանդակության համապատասխանում են տնտեսությունների դրքի ձև № 2-ի հատվածներին և սյունյակներին և լրացվում են ձև № 2-ի ցուցումների համաձայն (տես ձև № 2 դրքի լրացման ցուցումները):

Ձև № 3 դրքի հասցեյի մասում, «գյուղական հիմնական աղբյուրը» հարցին պետք է տրված լինի սպառիչ պատասխան, որին նաև՝ «գյուղատնտեսություն», «սայլորդություն», «ձկնորսություն», «վորսորդություն» և այլն:

Յեթե տնտեսությունը չունի դաշտային ցանք և միկնուլյն ժամանակ ընտանիքի աշխատունակ անդամներինց վոչ վոր չի աշխատում վարձու աշխատանքով, չի դրադվում տնայնագործական արհեստով, այլ ապրում է կովի, բանջարանոցի, պողպտու, խաղողի այգու, աղնվամորենու, մեղվանոցի և այլնի յեկամուտով, հարկավոր է գրանցել «յեկամուտ էտվից», «յեկամուտ բանջարանոցից» և այլն:

«Գյուղատնտեսական արհեստագործական ինվենտար» հատվածում գրանցվում են գյուղատնտեսական և արհեստագործական հիմնական ինվենտարը (ձկնորսական, վորսորդական և այլն):

«Տնտեսության հողը» հատվածը լրացվում է յուրաքանչյուր տնտեսությունը հող հատկացնելու մասին գյուղխորհուրդի փաստաթղթային տվյալներով. ճշտելու համար անց է կացվում տնատիրոջ հարցում կամ յեթե կպահանջվի, նրա հողամասի չափում:

«Ցանքեր և տնկումներ» ու «անասուններ» հատվածները լրացվում են ձև № 2 դրքի համապատասխան հատվածները լրացնելու ցուցումներին համաձայն:

«Աշխատանքային մասնակցությունը ճանապարհաշինության» հատվածը լրացվում է այսպես՝ «հարկավոր է աշխատել» սյունյակում գյուղխորհուրդը հաշվարկում է մարդ-որերի և ձի-որերի քանակությունը, վորը տվյալ տնտեսությունը պետք է աշխատի: Հաջորդ ազատ սյունյակը նախատեսում է հնարավոր փոփոխությունները տնտեսության առաջադրանքների մեջ (յեկել և ընտանիքի նոր աշխատունակ անդամ, կամ ընդհակառակը՝ զնացել է կամ զրկվել աշխատունակությունից ընտանիքի անդամը, վորին տրված է յեկել առաջադրանք):

«Փատտորեն աշխատել է» սյունյակում, առաջին տողում գրանցվում է ամիսը և ամսաթիվը, յերբ տվյալ տնտեսությունն աշխատել է, իսկ յերկրորդ, յերրորդ և չորրորդ սյունյակներում՝ աշխատած օրերի թիվը:

Տեղեկություններ փոստացի աշխատած օրերի մասին գը-

լանցվում են այդ հատվածում աշխատանքները ղեկավարի տա-
րելի հիման վրա, վրը նա պարտավոր է յուրաքանչյուր վե-
ցորյակ ուղարկել գյուղխորհրդին:

Ծրդ հատվածը՝ «Շերամապահություն» լրացվում է նույն
կարգով, ինչ վոր տնտեսական գիրք ձև № 2-ի 5-րդ հատվածը:

Ձեվ № 4 (ԳՅՈՒՂԽՈՐՀՐԴԻ ԿՈՂՄԻՑ ՄԻԱՎՈՐՎՈՂ ՏՆՏԵ-
ՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՅՈՒՑԱԿԸ)

Ձեվ № 4 ցուցակը լրացվում է այսպես՝ տնտեսություննե-
րը շրջադաշիւուց հետո, յուրաքանչյուր բնակավայրի և յու-
րաքանչյուր հասարակական խմբի սահմաններում կազմվում է
առանձին ցուցակ, տնտեսությունների գրքերի գրանցումների
հիման վրա: 1-ին սյունյակում գնում է հաջորդական անընդ-
հատ համարակալումն, ըստ ամբողջ հասարակական խմբի:
2-րդ սյունյակում գրանցվում է տնտեսության գլխավորի ազգա-
նունը, անունը և հայրանունը, 3-րդ սյունյակում տնտեսության
մշտական համարը: 4-րդ սյունյակում տարվա ընթացքում
նշում է արվում հասարակական խմբի փոփոխման մասին, իսկ
5-րդ սյունյակում նշում՝ տնտեսության լուծարքի մասին: Յու-
րաքանչյուր բնակավայրի առաջին տնտեսությունից առաջ գըր-
անցվում է տվյալ բնակավայրի անունը:

Տնտեսությունների հասարակական խումբը գրանցվում է
№ 4 ձևի ցուցակի հասցեյի մասում:

Հասարակական խումբը փոխվելիս, տնտեսությունը ջըն-
ջվում է այն ցուցակում, վորտեղ նա գրանցված էր, դուրս ա-
նելու պատճառի նշումով և գրանցվում է այն հասարակական
խմբի ձև № 4 ցուցակում, վորտեղ նա անցել է:

Նախորդ սյունյակների լրացման հետ միաժամանակ լրաց-
վում են և 6—11-րդ սյունյակները: 6—11 սյունյակները չեն
լրացվում ամբողջ կազմով բացակայող տնտեսությունների հա-
մար: 6-րդ սյունյակում գրանցվում են ընտանիքի բոլոր ան-
դամներն, ինչպես առկա, նույնպես և բացակայողները:

7, 8, 9-րդ սյունյակներում գրանցվում են միայն ընտանիքի
յերկու սեռի առկա անդամները՝ տղամարդ, կին:

10-րդ սյունյակում գրանցվում են այն անձնավորություն-
ները, տղամարդիկ և կանայք, վորոնք բացակայում են 1939

թվի հուլիսի 1-ից, կամ ավելի ուշ ժամանակվանից, իսկ 11-րդ
սյունյակում գրանցվում են բոլոր հուլիսի 1-ից չուտ գնացած-
ները:

ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐԱՊԵՍ ԱՊՐՈՂ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ.—
Ձեվ № 4-ա (ԺԱՄԱՆԱԿԱՎՈՐԱՊԵՍ ԱՊՐՈՂ ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ
ՅՈՒՑԱԿԸ)

Ցուցակ № 4-ա ձևը սկսվում է առ 1-ն հունվարի, առանց
բացառության բոլոր գյուղական խորհուրդներում:

Պատգորտիդացիայի չյենթարկված գյուղխորհուրդներում
ամբողջ տարվա ընթացքում այդ ցուցակի մեջ է գրանցվում
ավայլ գյուղխորհուրդը ժամանակավորապես՝ մեկ ամիս և ա-
վել ժամանակաշրջանով յեկած յուրաքանչյուր անձնավորու-
թյուն:

Գրանցումը պետք է կատարվի գալու մոմենտից հետո 3
բովա ընթացքում:

Յեթե ժամանակավորապես ապրողը յեկել է մեկ ամիսից պա-
կաս ժամանակով, նրան № 4-ա ցուցակի մեջ չեն մտցնում:
Իսկ յեթե մեկ ամիսը լրանալուց հետո կպարզվի, վոր նա յեր-
կարացրել է իր մնալու ժամանակամիջոցը տվյալ գյուղխոր-
հրդում, նրան անհրաժեշտ է գրանցել № 4-ա ցուցակի մեջ:

Հարկավոր է հատուկ ուղադրություն դարձնել այն բանի
վրա, վոր № 4-ա ցուցակի մեջ առանձին տողով գրանցվի յու-
րաքանչյուր ժամանակավորապես յեկած անձնավորությունն,
ընտանիքի յուրաքանչյուր անդամն, այլ վոչ թե միայն ընտա-
նիքի գլխավորը:

Յեթե ժամանակավորապես ապրողը խղել է կապերը իր
նախկին բնակավայրի հետ և չունի այնտեղ վոչ ընտանիք, վոչ
տնտեսություն և մնացել է այտեղ մշտապես բնակվելու, ապա
նա գրանցվում է համապատասխան տնտեսությունների գրքի
մեջ:

Պատգորտիդացիայի յենթարկված գյուղխորհուրդներում,
գյուղխորհրդի քարտուղարը տարեկան մեկ անգամ, հարկադր-
ման որյեկտների հաշվառումից առաջ պարտավոր է ստուգել
ժամանակավորապես ապրող բնակչության ցուցակները:

Ձեվ № 4-ա ցուցակի 3-րդ սյունյակում՝ «գրադմունքը և

աշխատանքի վայրը», նշում է արվում ավյալ անձնավորութեան
գրադմունքի տեսակի մասին (ավյալ գյուղխորհուրդ գաղութ
հետո), նույնը վերաբերվում է և «աշխատանքի վայր»-ին: Յեթե
ժամանակավորապես ապրողը յեկել է վոչ թե սեզոնային աշ-
խատանքի, այլ յերկարատե գործուղման, ապա Յ-րդ սյուն-
յակում գրանցվում է «գործուղում» և ինչ գործով: Հանգստա-
նայու, հյուր և այլն յեկած անձնավորութունների համար—
Յ-րդ սյունյակում գրանցվում է գրադմունքը (ուսանող, դասա-
տու, ծառայող, բանվոր և այլն) և գալու պատճառը:

Ծ-րդ սյունյակում՝ «վորտեղից է յեկել» հարկավոր է գը-
րել, որինակ՝ «Քաղաք Կուրսկ», «Պետրովսկի չըմանի, . . .
մարդի Իվանով գյուղ»:

Նշումներն անասունների առկայութեան մասին արվում են
տիրոջ ազգանունի դիմաց անասունների հաշվառման մոմենտի
դրութեամբ:

Դ-րդ սյունյակում գրանցվում է այն տնտեսութեան համա-
րը, վորի մոտ ավյալ անձնավորութունը բնակվում է:

Նույնպես ձև № 4-ա ցուցակի մեջ են գրանցվում խրո-
նիկների հիվանդանոցներում բուժման համար զանազան անձնա-
վորութունները, մանկական դաղութների և մանկատների սա-
ները, հաշմանդամների տներում, հանրակացարաններում և այլն
ապրողները: Այդ դեպքում ցուցակի վրա գրանցվում է տվյալ
հիմնարկութեան անունը և նրա հասցեն, իսկ «ժամանակա-
վորապես ապրող» բառերը դրվում են:

ԲՆԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԿԱՆ ՇԱՐԺՄԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄ.—

Բոլոր ծնունդների և մահացութեան դեպքերի բնթացիկ
հաշվառումը կատարվում է ծնվելու կամ մահանալու մոմենտի
առաջին իսկ օրերին: Ծնունդները, կամ մահացութունը և ա-
մուսնութունը ցուցակագրվում են գյուղխորհուրդում քաղաքա-
ցիական կացութեան ակտերի գրանցման դրքերում (ԶԱԳՍ),
ըստ ՆԳԺԿ-ի հրահանգների, վորոնք տեղավորված են այդ
դրքերի շապիկների վրա, կամ հատուկ ուղարկված են գյուղ-
խորհուրդին: Յուրաքանչյուր տնտեսութեան բնակչութեան
կազմի բոլոր ցուցակագրված փոփոխութունների դեպքերը,
գյուղխորհուրդի քարտուղարն անմիջապես փոխանցում է տնտե-

սութեան անձնական հաշվի մեջ (ձեվ № № 2 և 3 դրքերի)
«ընտանիքի անդամների ցուցակ» հասվածում, կամ ժամանա-
կավորապես ապրողների ցուցակում:

Շրջանային կենտրոնի տերիտորիան սպասարկող գյուղական
խորհուրդներում, վորտեղ ԶԱԳՍ-ը գտնվում է վոչ թե գյուղ-
խորհուրդում, այլ ՆԳԺԿ-ի շրջանային վարչութունում, գյուղ-
խորհուրդի քարտուղարը ամսվա վերջում պետք է ԶԱԳՍ-ի գըր-
քերից ըստ տնտեսութունների դրքերի տնտեսութունների անձ-
նական հաշվիների մեջ գրանցի սկզբում բոլոր նորածիններին,
և ապա բոլոր մահացածների դիմաց նշումներ անի մահվան
մասին, իսկ հետո մտցնի բոլոր փոփոխութունները, վորոնք
առաջացրել են ամուսնութունները և ամուսնալուծութուն-
ները:

Յեթե ընտանիքի անդամներից մեկն ամուսնացել է, ապա
նրա կինը գրանցվում է ընտանիքի անդամների թվի մեջ, իսկ
այն ընտանիքում, վորտեղ նա մինչև այժմ հաշվել է, նշում
պետք է արվի նրա գնալու մասին: Յեթե նա առաջ բնակվում
էր այդ նույն գյուղխորհուրդում, ապա քարտուղարը գրանցում է
նրան ընտանիքի անդամների ցուցակի մեջ և նշում է անում
գալու մասին «ամուսնացել, է յեկել և նույն գյուղխորհուրդից»:

Իսկ յեթե նա յեկել է այլ գյուղխորհուրդից, ապա «նշում
գալու մասին», սյունյակում նշվում է «ամուսնացել, յեկել է
ուրիշ գյուղխորհուրդից»:

Քաղաքացիական կացութեան ակտերի գրանցման դրքերում
(ձեվ № № 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12 13 14) գյուղխորհուրդն անց
է կացնում ցուցակագրում, վկայական և տալիս բնակչութեանը
քաղաքացիական կացութեան ակտերի գրանցման մասին: Քաղա-
քացիական կացութեան ակտերը գրվում են յերկու օրինակով:

Յուրաքանչյուր ամսի 30-ին կամ 31-ին, ավյալ ամսում
ցուցակագրված քաղաքացիական կացութեան ակտերի գրան-
ցումների յերկրորդ օրինակների հաշվառման ճանապարհով,
գյուղխորհուրդը կազմում է ակտերի գրանցումների յերկրորդ
օրինակների ցուցակագրում գյուղխորհուրդի հաշվետվութեան №
30 ձեվով, վորը գրանցումների յերկրորդ օրինակների հետ մի-
ասին, վոչ ուշ քան յուրաքանչյուր ամսի 2-ին ուղարկվում է
ՆԳԺԿ-ի շրջանային վարչութեանը (ԶԱԳՍ-ի բաժանմունք):

Բացի տնտեսությունների դրժերի մի շարք հաստիքներից, գյուղատնտեսության հաշվառման փաստաթղթեր են հանդիսանում հետևյալ ձևերը՝

Ձևվ № 17 ա— Յեղրափոխիչ հաշվետվություն կոլտնտեսականների, մենատնտեսների, բանվորների և ծառայողների տնտեսություններում ընթացիկ տարվա բերքի տակ կատարված ցանքի հանրագումարների մասին:

Ձևվ № 18—Գյուղատնտեսական կամպանիաների ընթացքի հաշվառման մատյան:

Ձևվ № 19—Ձիաների անցադրերի գրանցման գիրք:

Ձևվ № 19 ա—կոլտնտեսային տնտեսությունների ցուցակ, անասնապահության զարգացման և հորթերի կոնտրակտացիայի պետական պլանի իջեցման մասին:

№ 17-ա ձևով անց է կացվում կոլտնտեսությունների, մենատնտեսների, բանվորների և ծառայողների, կոոպերացված անասնապահների, ինչպես նաև այլ բնակչության բոլոր տնտեսությունների ցանքերի տարածությունների հաշվառում:

№ 17-ա—ում ցանքի տարածության չափերի մասին գրանցումները կատարվում են տնտեսների հարցման հիման վրա և ցանքերը տեղում անսպասանորեն գիտելու, իսկ անհրաժեշտության դեպքում նաև չափման ճանապարհով: Անսպասանորեն արգելվում է փաստացի ցանված տարածության փոխարեն № 17-ա ձևի մեջ գրանցել ցանքի պլանային տվյալները, բացի ոտորև նշված դեպքից:

Ցանքերի հաշվառումը պետք է սկսվի դարնանացան կուլտուրաների ցանքն ավարտելուց անմիջապես հետո: Առանձին դեպքերում յերբ վորևե ուշ ցանվող կուլտուրայի ցանքը լրիվ ավարտված չի լինի և սահմանված ժամկետները չեն կարող պահպանվել, մարդային, յերկրային և հանրապետական ԺՏՀՎ-ները կարող են թույլատրել սկսել հաշվառումն այն հաշվով, վոր այդ կուլտուրայի տարածությունը նախնական կերպով մտցվի ըստ տնտեսություններում յեղած ցանքի պլանների, հաշվի առնելով ցանքերի ապահովվածությունը նախապատրաստված հոդերով և անհրաժեշտ քանակության սերմացույով, այդ կուլտուրայի ցանքն ավարտելուց հետո յենթաշրջանային

տեսուչը ստուգում է ցանված տարածությունների փաստացի չափերը (ստացված ճշտումները մտցվում են վերջնական հանրագումարների մեջ):

Փաստացի ցանքերի մասին տվյալները № 17-ա ձևի հաշվետվությունից գրանցվում են կոլտնտեսականների, մենատնտեսների, բանվորների, ծառայողների, կոոպերացված տնայնապահների և այլ բնակչության տնտեսությունների դրժերի անձնական հաշիվների մեջ:

Ձևվ № 18 գյուղատնտեսական կամպանիաների ընթացքի հաշվառման մատյանը հանդիսանում է կոլտնտեսությունների կողմից գյուղխորհուրդների միջոցով չրջհոդաթնին ուղարկվող կոլտնտեսությունների հաշվետվությունների պատճեն:

Ձևվ № 19 — Ձիերի անցադրերի գրանցման գիրքը տարվում է յուրաքանչյուր գյուղխորհուրդում:

ՄՏԿ-ներին, խորհտնտեսություններին և գյուղխորհուրդին չամրացված այլ կադմակերպություններին պատկանող ձիերին տրված անցադրերը ցուցակադրվում են չրջհոդաթնի և ԲԳ միջիայի դրժերում:

կոլտնտեսությունների, մենատնտեսների և գյուղխորհուրդին ամրացված զանազան հիմնարկությունների (գւրոցներ, առողջապահական կետեր և այլն) ձիաների գլխաքանակի պասպորտիզացիան անցկացնելիս, անցադրային կետերը ցուցակադրում էյին այդ դրժերում ձիերին տրվող բոլոր անցադրերը և ձիուտիրոջից ստորագրություն էյին վերցնում պասպորտը ստանալու մասին:

Պասպորտիզացիան ավարտելուց հետո ձիաների անցադրերի ցուցակադրման դրժերը հանձնվել են համապատասխան գյուղխորհուրդներին, վորոնք հետագայում ցուցակադրում են այդ դրժերում կոլտնտեսությունների, մենատնտեսների և այլ տնտեսությունների նոր ձիաների բոլոր անցադրերը: Դրա հետ միատեղ գյուղխորհուրդները նշված դրժերում նույնպես ցուցակադրում են յրենց կողմից քուռակներին տրվող անցադրերը: Ձիու մասին տեղեկությունները, անցադրի №-ը և անցադրը տալու ժամանակը գրանցվում են անցադրում նշված տվյալների հիման վրա:

Անցադիրն ստանալիս ձիու տերը ստորագրում է «ձիու տի-

րոջ ստորագրութիւնը պատկերա ստանալու մասին» սյուշա-
կում:

«Ուր և յերբ և գնացել» սյուշակը լրացվում է ձին նոր
տիրոջ անցնելու, սատկելու, կորչելու և այլնի ժամանակ,
պատճառներին նշումով:

Յեթե ձին անցել է նույն գյուղխորհրդում ապրող նոր տի-
րոջ, որինակ ձին հանձնված է կոլտնտեսութեանը տնտեսու-
թիւնը կոլտնտեսութիւնը մտնելու հետեանքով, կամ վաճառ-
ված է նույն գյուղխորհրդի սահմաններում, այդ դեպքում հին
տիրոջ մասին գրանցման մեջ նշում է արվում՝ «վաճառված է»
հանձնված է այս ինչին», նոր տիրոջ ցուցակագրման հերթական
համարի մեջ բերումով. հերթական ազատ տողում արվում է
յեթկորդ գրանցումը նույն ձիու մասին, նոր տիրոջ նշումով:

Ձեզ № 19-ա «Կոլտնտեսային տնտեսութիւնների ցուցակ
անասնապահութեան դարգացման և հորթերի կոնտրակտացիայի
պետական պլանի իջեցման մասին»:

Ստանալով չրջհորթաթնից բոլոր կոլտնտեսային տնտեսու-
թիւնների մատղաշների աճեցման ընդհանուր պլանը, գյուղ-
խորհուրդը բաշխում է այն ըստ առանձին տնտեսութիւնների,
գտնելով չրջհորթաթնի ցուցմունքներից և տնտեսութիւնների
գրքի «անասուններ» հատվածի անասունների առկայութեան մա-
սին տեղեկութիւններից:

Անասնապահութեան առաջադրանքները № 19-ա ցուցակից
անց և կացվում կոլտնտեսականների անձնական հաշիվների մեջ:

ԲՆԱԿՉՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽ. ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳՈՎ ԱՆՑ ԿԱՑ-
ՎՈՂ ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ:

Բնակչութեան աշխատանքային մասնակցութեան կարգով
անց կացվող ճանապարհային շինարարութեան հաշվառման հա-
մար, քացի ձեզ № 3 տնտեսութիւնների գրքերից, գյուղխոր-
հուրդում տարվում են հետեյալ փաստաթղթերը՝ ծանուցագիր
ճանապարհային շինարարութիւնում աշխ. մասնակցութեան մա-
սին (ձեզ № 46) և ճանապարհային շինարարութեան ղեկավարի
տաբել (ձեզ № 47):

Ձեզ № 3 տնտեսութիւնների գրքում, յուրաքանչյուր տըն-
տեսութեան անձնական հաշիվի հատվածում հաշիվ յե արնվում,

թե այդ տնտեսութիւնը, վորքան պետք է աշխատեւ ճանա-
պարհային շինարարութեան վրա աշխատանակցութեան կարգով
և ինչպես և կատարել նա այդ պարտավորութիւնը:

Ճանապարհային շինարարութեան աշխատանքների հաշվառ-
ման կարգը հետեյալն է՝

Ղեկավարվելով բնակչութեան աշխատանքային մասնակցու-
թեամբ կատարվող ճանապարհային աշխատանքների վերաբերյալ
դրեժող որենտրութեամբ, չրջճանապարհային գյուղխորհրդի նյու-
թերով սահմանում է, թե յուրաքանչյուր տնտեսութիւն տարվա
ընթացքում քանի մարդ որ, ձիու որ, տրակտոր և ավտո որ պետք
աշխատի: Աշխատանքի նորման սահմանված է կոլտնտեսութեան
և մենատնտեսների տնտեսութիւնների յուրաքանչյուր աշխա-
տունակ անդամի, 18-45 տարեկան հասակի տղամարդկանց և
18-40 տարեկան հասակի կանանց համար 6 մարդոր: Ձիաորերի
աշխատանքի նորման սահմանված է կոլտնտեսութիւնների և մե-
նատնտեսների յուրաքանչյուր բանող ձիու համար 6 ձիաոր:
Ճանապարհային աշխատանքներին ներգրավվող անդամների
թիվը տնտեսութիւնում սահմանվում է կոլտնտեսութիւնների
համար ամբողջութեամբ և մենատնտես տնտեսութիւնների հա-
մար, տնտեսութիւնների գրքերի 1-ին հատվածից: Բանող ա-
նասունների քանակութիւնը սահմանվում է կոլտնտեսութիւն-
ների համար ամբողջութեամբ № 1 ձեզի «անասուններ» հա-
տվածից: Մենատնտես տնտեսութիւնների համար № 3 գրքի «ա-
նասուններ» հատվածից:

Մարդորերի և ձիաորերի քանակութիւնը, վորը պետք է
աշխատի յուրաքանչյուր տնտեսութիւն, գյուղխորհուրդը գը-
րանցում է տնտեսութեան անձնական հաշիվի մեջ:

Յեթե ամբողջ տնտեսութիւնը, կամ նրա առանձին ան-
դամները չրջ. գործկոմի վորջմամբ ազատված են անձնական
մասնակցութիւնից ճանապարհային շինարարութեան մեջ, ապա
բնականում մասնակցութեան փոխարեն կատարված գրամական
մուծումները գրանցվում են տնտեսութեան անձնական հաշիվի
նույն հատվածի հաջորդ տողում:

Ճանապարհային շինարարութեան աշխատանքներ կատարե-
լու համար, յուրաքանչյուր տնտեսութեան առաջադրանքը գյուղ-
խորհուրդը տալիս է ձեզ № 46 ծանուցագրով: Մենատնտեսների

Համար, ծանուցագիրը դուրս է գրվում տնտեսություն (ընտանիքի) գլխավորի անունով և նրա մեջ գրանցվում է այդ տնտեսության բոլոր անդամների աշխատանքի մարդուերի ընդհանուր քանակությունը: Բացի տնտեսությունը աղբանուկից, անուկից և հայրանուկից, ծանուցագրի մեջ «տնտեսության №» բառերի կողքին ցույց է տրվում տնտեսության մշտական համարը (ըստ գյուղխորհրդի ցուցակի):

Ծանուցագրում պետք է նշված լինի՝ վոր ժամանակաշրջանում պետք է կատարվեն աշխատանքները (որինակ մարտի 1-ից մինչև 6-ը, և ինչպիսի աշխատանքներ որինակ՝ «քարհանքներից 2 խորանարդ մետր քար տեղափոխել իվանովսկի ճանապարհի վրա» կամ «իվանովսկի ճանապարհի վրա 15 դժային մետր տաքածություն մոտ փորել» և այլն:

Ծանուցագրում նշվում է՝ քաղաքացին պետք է ներկայանա փոքրով թե ձիով, սայլով, ինչ ժամանակ, ամսի քանիդին, աշխատանքի համար ինչ պետք է բերի իր հետ (բահ, լինդ, կացին, քրունդ, սղոց և այլն): Ո՞ր պետք է ներկայանա (որինակ «գյուղխորհրդին» և այլն): Քանի մարդոր ձիավոր, իսկ կոլտնտեսության համար, բացի դրանից նաև քանի տրակտոր օր և ավտոօր պետք է աշխատել: Կոլտնտեսության ծանուցագրերը դուրս է գրում շրջանաբաժինը: Այն դեպքերում, յերբ կոլտնտեսության համար դուրս գրվող ծանուցագրում հնարավոր չի լինում թվել աշխատանքների բոլոր տեսակները, խորհուրդ է տրվում ծանուցագրին կցել սլան—կարգադիր (նայրադ):

Ծանուցագիրը ստանալու մասին տնտեսը ստորագրություն է տալիս հատուկ ցուցակում:

Ճանապարհային աշխատանքները կատարելու ներկայանալիս, յուրաքանչյուր քաղաքացի իր ծանուցագիրը ներկայացնում է աշխատանքների ղեկավարին: Աշխատանքը վերջանալուց հետո, աշխատանքների ղեկավարը ծանուցագրի հակառակ յերեսին նշումներ է անում կատարված աշխատանքի մասին:

Յեթե աշխատանքը կատարվում է մի քանի օրվա ընթացքում, ապա աշխատանքների ղեկավարը (բրիգադիրը) ամեն օր նշում է անում այդ մասին վեց տողերից մեկում (№ 46 ծանուցագրի վրա), նշելով, վոր ամսին և օրը և քանի մարդորի կամ ձիավորի աշխատանք է ընդունված (որինակ «2 մարդորի,

2 ձիավոր»): Յուրաքանչյուր տնտեսություն բոլոր մարդուերը, ձիավորները լրիվ աշխատելուց հետո, գյուղխորհուրդը ծանուցագրի վերջում իր ստորագրությամբ և կնիքով հաստատում է աշխատանքների ավարտությունների կատարումը: Աշխատած մարդուերի քանակությունը վորջվում է որեկան կատարված նորմաների քանակությամբ, այլ վոչ որացուցային օրերի քանակությամբ:

Այսպիսով յեթե աշխատանքության ներգրավված օրեկան նորմաները կատարում է 2000/6-ով և այդ պատճառով նրա աշխատանքը տեղում է միայն 3 որացուցային օր, ապա ծանուցագրի հակառակ յերեսին (ձեմ № 46) գրանցվում է 6 օր:

Ծանուցագիրը մնում է տնտեսությունում, իսկ աշխատանքի ղեկավարի և գյուղխորհրդի նշումները ծանուցագրի վրա, ծառայում են տնտեսության համար, վորպես հավաստագրող փաստաթուղթ, վոր աշխատանքության կարգով աշխատանքը ճանապարհային շինարարության մեջ տնտեսության կողմից կատարված է:

№ 47 ձեմում «աշխատանքի ղեկավարի տարե» աշխատանքների ղեկավարը հաշվի յե առնում կատարած աշխատանքը: Այդ տարեը հանձնվում է գյուղխորհուրդ և ծառայում է, վորպես ճանապարհային աշխատանքների ղեկավարի հաշվետվություն, գյուղխորհրդի առաջ: Այդ նույն տարեից գյուղխորհուրդը նշումներից գրանցումներ է կատարում անձնական հաշիվների մեջ յուրաքանչյուր տնտեսության կատարած աշխատանքի քանակության մասին:

1) Նյութերի մթերման և արտահանման, 2) վերանորոգման աշխատանքների և 3) նոր ճանապարհների շինարարության հաշվառման համար տարվում են առանձին տարեներ: Խառնեք այդ աշխատանքները մի տարեում չի կարելի: Թվարկված յերեք աշխատանքներից հատկապես վորն է հաշվի առնվում ասորեքում նշվում է տարեի յերեսին վերևի ձևի մասում, «ինչպիսի աշխատանք է» տողում: Յեթե գյուղխորհուրդում տարբեր նշանակություն ունեցող ճանապարհների ճանապարհային աշխատանքներ են տարվում, ապա վերանորոգման աշխատանքների և նոր ճանապարհների շինարարության համար պետք է տանել առանձին տարեներ՝ 1) տեղական նշանակություն ունեցող

ճանապարհների աշխատանքների և 2) պետական նշանակա-
թյուն ունեցող ճանապարհի աշխատանքների համար:

Այդ մասին նշում է արվում «ճանապարհի կամ կամուրջի
նշանակութունը կամ տիպը» տողում:

Տարելի 2-րդ սյունյակում լրիվ գրանցվում է աշխատանքի
հերկայացված կոլտնտեսութան անունը կամ քաղաքացու-
ազգանունը, անունը և հայրանունը: 3-րդ սյունյակում նշվում
է ծանուցագրի №-ը, 4-րդ սյունյակում—տնտեսութան մշտու-
կան համարը:

6, 7, 8, 9, 10 և 11-րդ սյունյակների վերևում գրանցվում
են այն ամսաթիվերը, յերբ կատարվել են աշխատանքները:

Ներքևում, այդ նույն սյունյակներում գրանցվում է թե
ավյալ անձնավորությունը կամ կոլտնտեսությունը ավյալ որ-
վա ընթացքում քանի մարդու, ձիու, տրակտորաու կամ ավ-
տոուր և աշխատել:

Տարելի հակառակ յերեսին «ընդամենը աշխատում է» հատվա-
ծում ամեն որ հաշվի յե առնվում—յուրաքանչյուր որ ընդա-
մենը քանի մարդու, ձիաուր, տրակտորաու և ավտոուր և աշ-
խատած:

Որվա կատարած աշխատանքների քանակությունն ամեն որ
նշվում է ավյալ որվա սյունյակում «ինչ աշխատանքներ են
կատարված» հատվածում, բրիգադիւրի չափումների հիման
վրա:

Վեց որ անցնելուց հետո, աշխատանքների ղեկավարը առ-
լիս է յուրաքանչյուր տողի հանրագումարները և տարելի 12-րդ
սյունյակում գրանցում թե վեցորյակի ընթացքում յուրա-
քանչյուր տնտեսություն քանի մարդու, ձիաուր, տրակտորաու
և ավտոուր և աշխատել: Ծիշտ այդպես «ինչ աշխատանքներ են
կատարված» հատվածի տողերով հաշվում է, թե վեցորյակի
ընթացքում աշխատանքի յուրաքանչյուր տեսակից վորքան է
կատարված: Դրանից հետո աշխատանքների ղեկավարը ոտորա-
գրում է մենատնտեսների աշխատանքի հաշվառման տարելը, և
հանձնում է այն գյուղխորհուրդը:

Ստանալով աշխատանքների ղեկավարներից տարելներ,
գյուղխորհուրդն աշխատած մարդուրերի, ձիաուրերի մասին տե-
ղեկություններն անցե կացնում յուրաքանչյուր մենատնտես ուր
տնտեսության անձնական հաշվի մեջ:

Կոլտնտեսությունների աշխատանքի հաշվառման տարելը
աշխատանքների ղեկավարը տալիս է գյուղխորհուրդին ամիսը
մեկ անգամ, ըստ յուրաքանչյուր կոլտնտեսության առանձին
տողով:

Տարվա սկզբին, չրջանաթնի կողմից կոլտնտեսություն-
ների ճանապարհային շինարարությունում աշխատանկցու-
թյան պլանը իջեցնելուց հետո, առաջին տարելում գրանցվում
են կոլտնտեսությունների պլանային առաջադրանքները, իսկ
հետեյալ 12 տարելներում նշվում են նրանց փաստացի կատար-
ման տվյալները:

ԿԱԶՄ-ՄԱՍՍԱՅԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ.—

Գյուղխորհուրդում տարվում է արձանագրությունների մի-
տեսակ գերք (ձեվ № 50):

Այդ գրքում պարունակվում են գյուղխորհուրդին անհրա-
ժեշտ բոլոր տվյալները, չրջործկոմի առաջ իր կազմակերպ-
չական աշխատանքի մասին հաշվետվությունը կազմելու համար
(գյուղխորհուրդների հաշվետվություն ձեվ № 1):

Գրքի յերրորդ մասը հատկացվում է արձանագրություն-
ները գրանցելու համար: Գրքում բերված է որինակ, վորի հա-
մապատասխան պետք է կաղմել արձանագրությունը:

Արձանագրությունների գրքում կաղմվում են գյուղխոր-
հուրդի, նրա բոլոր սեկցիաների, վերատուգիչ հանձնաժողովների
և գյուղխորհուրդի կողմից հրավիրվող բոլոր խորհրդակցու-
թյունների արձանագրությունները:

ՆՈՏԱՐԱԿԱՆ ԳԻՐՔԸ ՎԱՐՆԼՈՒ ԿԱՆՈՆՆԵՐԸ.—

Նոտարական գիրքը վարում են այն գյուղխորհուրդները,
վորոնց տերիտորիայի վրա չկան դատարանի ատյանին կից նո-
տարական գրասենյակներ, կամ նոտարական սեղան:

Նոտարական գիրքը ծառայում է նոտարական այն բոլոր
դործողությունների գրանցման համար, վորոնք որենքով կա-
րող են կատարել գյուղխորհուրդները և մասնավորապես քաղա-
քացիների անձնական իրավունքներին և շահերին վերաբերվող
միայն այն փաստաթղթերի պատճենների գրանցման համար, վո-
րոնցից 1937 թ. հունիսի 3-ի (1937 թ. որենքների ժողովածու

№ 37, հոդ. 149) որենքով թույլատրվում է գյուղխորհուրդին վկայագրել պատճեններ, (անկախ նրանից, գանձված է նրանցից միասնական տուրք, թե նոտարական գործողությունը կատարված է անվճար):

Գիրքը պետք է լինի համարակալված, ժապավենված և կնիքով ու չրջանային գործադիր կոմիտեյի քարտուղարի ստորագրությամբ վավերացված, գրքում յեղած էջերի քանակության նշումով:

Գրքում ջնջումներ չեն թույլատրվում, բաց թողնումները պետք է գծված լինեն, ուղղումները, հավելագրերը և գծված բառերը գրանցման վերջում պետք է հիշատակված լինեն գյուղխորհուրդի նախագահի կամ քարտուղարի ստորագրությամբ:

Նոտարական գործողությունների բովանդակությունը գրքանցվում է գրքում կրճատ, որինակ՝ «այս ինչ տողում ապրող քաղ. իւլան Իվանովիչ Իվանովի անունից, դատապաշտպանների կողմից անդամ Պիոտր Պետրովիչ Պետրովի անվան դատական գործը վարելու համար տրված հավատարմագրի վավերացումը»: Գրանցումները կատարվում են փաստաթղթի նոտարական վավերացում կատարելու ուր:

Պայմանագրերի և հավատարմագրերի նոտարական վավերացման, փաստաթղթերի վրա ստորագրությունների իսկությունը հաստատելու ժամանակ, նոտարական գրքի մեջ գրանցվում են հետևյալ փաստաթղթերը՝ փաստաթուղթ տվող հիմնարկության անվան, այն տալու ժամանակի և նրա համարի նշումով:

1) Նոտարական գործողությունների կատարմանը մասնակցող անձնավորությունների անձը հաստատող փաստաթղթերը, յեթե գրանց գյուղխորհուրդը չի ձանաչում:

2) Հավատարմագրերը՝ յեթե պայմանագրում կամ այլ փաստաթղթում մասնակցողի փոխարեն հանդես է գալիս նրա հավատարմատարը:

3) Կանոնադրությունը, վորի հիման վրա հիմնարկությունը կամ կազմակերպությունը (իրավական անձը) կատարում է այս կամ այն գործողությունը:

4) Փաստաթղթերը, վորոնց հիման վրա գործում է տվյալ հիմնարկության կամ կազմակերպության ներկայացուցիչը, ու

բինակ՝ վարչության ընտրության արձանագրությունը, պաշտոնի նշանակման փաստաթղթերը, հավատարմագրերը և այլն:

Նոտարական գործողությունները կատարելու համար գանձված միասնական պետական տուրքի գումարները գրանցվում են դրամական վճարումների ընդհանուր անդորագրային գրքում (ձեվ № 22-ա), վորը բաղկացած է անդորագրից և արմատից: Անդորագիրը տրվում է առձեռն տուրքը վճարողին, իսկ անդորագրի արմատները պահվում են գյուղխորհուրդում:

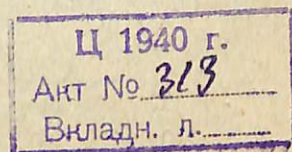
ԱԿՏ ԱՆԱՍՈՒՆԻ ԱՆԿՄԱՆ ՄԱՍԻՆ.—

Գյուղական վարչերում անասունների անկման յեղակի դեպքերի ժամանակ ախտը կազմում է գյուղխորհուրդը, գյուղխորհուրդի նախագահի կամ նրա կողմից լիազորված գյուղխորհրդի անդամի միջոցով, անասունի անկման մասին գրավոր կամ բանավոր հայտարարություն ստանալու ուր:

Միևնույն տնտեսությունում միաժամանակ մի քանի տնտեսի անկման, ինչպես նաև ապահովագրման դումարը 2,000 ուրլուց ավել կազմող անասունի անկման դեպքում, ախտը կազմում է ապահովագրական տեսուչը:

Խմբագրեց Մ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Գ. ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ
Թարգմանեց Ա. ԱՆՏՈՆՅԱՆ
Սրբագրեիչ Ա. Բաղալյան

Դրավիթի լիազոր Ա. 2195
Պատկեր 63
Տիրաժ 2000

Հայկատիրատի տպարան, Երևան, լենինի 65

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0185407

165 153

H	Арм. 3-4392a
---	-----------------